

ПРОТОКОЛ № 89
от извънредното дистанционно заседание чрез видеоконферентна връзка на
Гражданския съвет към ВСС, проведено на 05.05.2023 г.

Днес, 5 май 2023 г., петък, от 9:30 ч. в Залата за журналисти в сградата на Висшия съдебен съвет – гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 12, се проведе извънредно заседание в смесена форма – присъствено и дистанционно чрез видеоконферентна връзка, на Гражданския съвет към ВСС, на което присъстват:

От страна на неправителствените и професионалните организации:

Г-жа Мария Карагъзова – съпредседател на Гражданския съвет от НПО, председател на Асоциация „ФОРУМ”;

Г-жа Надежда Митева – правен експерт на Асоциация „ФОРУМ“, онлайн;

Г-н Тодор Балабанов – представител на Асоциация „ФОРУМ”;

Г-жа Мария Колева – председател на Асоциацията на държавните съдебни изпълнители, онлайн;

Г-жа Ралица Първанова – член на УС на Асоциацията на прокурорите в България, упълномощена за днешното заседание да представлява Съюза на младите юристите;

Инж. Павлина Желязкова – пиар на Българската асоциация на вещите лица и експертите (БАВЛЕК);

Г-жа Десислава Михайлова – председател на Българската асоциация на съдиите по вписванията, онлайн;

Г-жа Пенка Велинова – член на УС на Българската съдийска асоциация;

Г-н Христо Колев – член на УС на Камарата на следователите в България, онлайн;

Г-жа Ева Марчева – представител на сдружение „Съдебно-счетоводни експерти в Р България“, онлайн;

Г-жа Мила Георгиева – Център за приложно-правни изследвания и практики, онлайн;

Г-жа Кети Бозукова – представител на Съюза на юристите в България, онлайн.

Със становище по темите от дневния ред участват:

Г-жа Богдана Лазарова – председател на сдружение „Академия за изследвания в сигурността и отбраната“;

Адв. Емил Георгиев – председател на Обединението на свободните адвокати;

Г-жа Емилия Николова – председател на Съюза на съдебните заседатели в България.

Гости на заседанието са:

Адв. Росен Димитров – адвокат;

Г-жа Валентина Маджарова – прокурор;

Г-жа Мариета Райкова – съдия;

Г-жа Галя Георгиева – съдия, онлайн (от 11:02 ч.)

От администрацията на Висшия съдебен съвет:

Г-жа Милка Георгиева –старши експерт в сектор „Протокол“;

Г-жа Валентина Тесовска – технически сътрудник на ГС към ВСС, главен специалист в дирекция „Човешки ресурси, административно и техническо обслужване и класифицирана информация“.

Темите за разглеждане, според дневния ред, са:

1. Посегателството срещу личността на конкретния магистрат, разглеждано като пряко посегателство срещу върховенството на закона, с оглед изключителните правомощия, които магистратите имат във връзка с правораздаването и контрола за законност. Формиране на позиция на Гражданския съвет към ВСС.

Вносител: Асоциация „ФОРУМ“

2. Законопроект за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс, № 49-302-01-20, внесен в Народно събрание на 13.04.2023 г. от Министерски съвет на РБ <https://www.parliament.bg/bg/bills/ID/164724> . Експертен дебат. Становище на Асоциация „ФОРУМ“.

Вносител: Асоциация „ФОРУМ“

3. Организационни въпроси.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪОЗОВА: Добър ден на всички! Точките за разглеждане днес са две. Участници в заседанието са – нека да започнем от тези, които са онлайн. Валентина Маджарова – прокурор в АП – Бургас, Христо Колев – член на УС на КСЛБ, Надежда Митева – експерт към Асоциация „ФОРУМ“ – тя е водещия правен експерт по становището, което днес ще разгледаме. Много ѝ благодаря, че се включва този път лично. Другите участници онлайн са – Десислава Михайлова – председател на БАСВ И Мила Георгиева – председател на ЦППИП.

В залата са адв. Росен Димитров – той е гост на Асоциация „ФОРУМ“ по темата, свързана със становището и законопроекта на г-н Крум Зарков; прокурор Ралица Първанова – АПБ, която е упълномощена да гласува за Съюза на младите юристи; Годор Балабанов – IT експерт в Асоциация „ФОРУМ“, който днес ще гласува за Асоциацията; Павлина Желязкова – БАВЛЕК; Пенка Велинова – БСА; Мариета Райкова – наказателен съдия. В залата са също нашия експерт и техническия сътрудник.

Виждам сега, че се включват онлайн Ева Марчева – СССЕРБ и Кети Бозукова – СЮБ.

Колеги, предлагам т. 2 от дневния ред да се разгледа като първа – това е становището на Асоциация „ФОРУМ“, свързано със ЗИД на НПК. Този законопроект е внесен отново в 49-то Народно събрание на 13 април и днес видях в новините, че започва сформирането на постоянно-действащите комисии към новия Парламент. От 9 май, мисля, ще е първия работен ден на Комисията по правни въпроси, каквато е заявката на политическите партии в момента. Това е един от законопроектите, които ще бъдат поставени на първо четене, най-напред, най-спешно, тъй като те го определят като такъв пряко свързан с Плана за възстановяване и устойчивост. Ние ще видим до колко този законопроект има връзка с това.

Нашето становище е изпратено в рамките на срока за едно извънредно заседание именно спешността на това е, че Гражданския съвет е важно да изкаже своето становище по правните аргументи, които ние излагаме по този законопроект, преди да започне работата на Правната комисия и първо четене, тъй като част от нашите заключения касаят именно още първо четене където е духа на законопроекта и дали той въобще е допустим. Така, че затова ние правим това заседание, защото искаме когато Правна комисия заработи на 9 май, ние вече да имаме акт на ГС към ВСС във връзка с този законопроект и становището, което ние сме изложили. Много се радвам, че водещия правен експерт на Асоциация „ФОРУМ“ – г-жа Надежда Митева, лично ще може да представи акцентите в това подробно становище. Днес ще видим само най-ключовите моменти в него. Заповядай Надежда.

НАДЕЖДА МИТЕВА: Добър ден на всички, много благодаря на тази покана и за възможността кратко да представя основните акценти на становището на Асоциация „ФОРУМ“ и зиготвянето, на което участвам.

Ние направихме опит да анализираме и обсъдим всички текстове, които са внесени в този законопроект. Нашият анализ стигна до извода, че промените са не само ключово конституционни във всички свои части – не само тези, които касаят механизма на разследване на главния прокурор, а във всички части, които включват промени в Наказателно-процесуалния кодекс (НПК) и Закона за съдебната власт (ЗСВ). Освен това така предвидените промени, реално на практика не могат да действат, т. е. това е – ако мога да кажа личното си мнение, е един псевдо закон, който по никакъв начин не може да породи действащи разпоредби във вида, в който те са предвидени.

Преди да ви представя накратко нашите основни позиции, бих искала да ви се представя за тези, които не ме познават, не само, за да докажа, че не става въпрос за изкуствен интелект, защото в екипа, изготвил това становище, участват юристи с практика, практически познания и опит в съдебната система, които в най-добрият вид могат да установят до какво ще доведат тези промени. Съвсем накратко, аз съм бивш прокурор, голяма част от професионалния ми път е изминат в Прокуратурата на Р България – това са 24 години в ОП - Русе. Като прокурор съм се занимавала със всякакви престъпления, защитавала съм интересите на държавата по Закона за отговорността на държавата, била съм говорител на прокуратурата, член на Международната прокурорска мрежа точно в законодателната Евроджъст и много други дейности. Т. е. имам досег до всички дейности, които са свързани с прокуратурата, както и със съдебната власт и то именно от страната на тези, които се занимават със същинското разследване, повдигане на обвинение и т. н. Едновременно с това имам многократни международни специализации и обучения по европейско право.

Считам, че *...лоша връзка/...* се различава значително от вносителите на проекта, за които липсват данни дали въобще някога са влизали в съд – както се изразяват медиите.

Становището е доста подробно и аз се надявам, че присъстващите тук са се запознали с него. Готова съм да отговоря на ваши въпроси или мнения. А всяко мнение е важно, защото е съществено да се повдигне този обществен дебат, тъй като, както в Министерството на правосъдието (МП), така и от юристи, които се допускат до медиите, се чува единствено една позиция – колко е важен този механизъм за разследване на главния прокурор, колко е важно да се обжалват постановленията на прокуратурата за отказ и т. н.

Но всъщност това, което мога да ви кажа е, че този законопроект не засяга само тези две теми. Той засяга съществено дейността на прокуратурата и на съдебните органи, като смесва техни правомощия или отнема техни правомощия. Приемането на този закон би довело до блокиране на съдебната власт в ситуация на блокиране на останалите власти – липса на редовно правителство, липса на постоянно действащ парламент. Да се брокира и съдебната власт –това ще доведе наистина до разпад на правовата държава.

Съвсем леки акценти, без подробности, ще представя във връзка със становището, тъй като те в него са подробно разработени текст по текст.

Първият съществен проблем е относно легитимността на вносителите да внесат законопроект, който е свързан с подобна съдебна реформа. Понятието „реформа“ е посочено в самите мотиви на законопроекта, обяснявайки какви са целите на тази реформа. Т. е. служебното правителство със законопроект внася реформа в съдебната власт, тъй като промените касаят не само НПК, т. е. реда за провеждане на наказателното производство, а засягат устройствения закон на съдебната власт. И възниква въпросът дали може изобщо служебно правителство да има подобна законодателна инициатива. Този въпрос, по

неизвестни за мен причини, не е активно повдигнат в публичното пространство, а той е много съществен, тъй като води до недопустимост на самите законодателни предложения. Ние сме цитирали в нашето становище решение на Конституционния съд, което е от далечната 1992 г., от което категорично произтича, че едно служебно правителство, предвид ограничеността на неговите функции, има легитимност да извършва законодателни промени – т. е. има законодателна инициатива, само по спешни въпроси. Като например европейската заповед за арест – нещо, което изисква незабавно разрешаване, защото то блокира изпълнението на тези заповеди, издадени от прокурор в България.

Обаче проблемът с механизма на разследване на главния прокурор и всички други съпровождащи изменения, които са включени в законопроекта, както *.../лоша връзка/...* самите вносители, в никакъв случай не е спешно, а е съществена реформа – т. е. кардинална реформа в съдебната власт, което е недопустимо. Ако този законопроект бъде *.../лоша връзка/...* така, както сме го застъпили в становището си, това означава, че президентът има законодателна инициатива, защото той е човекът, който назначава служебното правителство. Оттам нататък обаче възниква проблемът с факта, че президентът по Конституция няма законодателна инициатива. Т. е. първият проблем, който възниква, е с легитимността въобще на Министерски съвет (МС) като орган, който може да внесе подобен законопроект, отразяващ се съществено на функциите както прокурорите, така и на съдиите, и който поставя в своите мотиви под въпрос независимостта на следователите. Т. е. тук се засягат всички различни органи на съдебната власт в цялост.

Друг съществен проблем е, че този законопроект предвижда и всъщност е закон за изменение на НПК – с него се въвеждат промени в устройствен закон, което е недопустимо по Закона за нормативните актове. Още една вметка, макар това да е най-слабата част на нарушенията, които са допуснати с този законопроект – с промени в НПК се извършат промени в Наказателния кодекс (НК) без да има промяна в процесуалния кодекс, касаещ подсъдността! Т. е. въвежда се ново престъпление, което очеводно без промяна на подсъдността ще бъде разследвано от районен съд, а в същото време вместо това се извършва изменение в НК. Тези нарушения сами по себе си са съществени.

Съществен проблем е обстоятелството, че не само текста на законопроекта във всички свои части разкрива противоконституционност, разкрива противоречие със самите изменени актове един с друг, във вътрешни текстове на самите актове, както и с международни актове и правото на Европейския съюз (ЕС) и по този начин създава абсолютна невъзможност за реализиране на въведените в него изменения.

Съществен проблем е обстоятелството, че самите мотиви на законопроекта са противоконституционни в много свои части, където изрично е посочено, че определени изменения се въвеждат, за да се въведе, например, обществен контрол върху повдигането на обвинението или съдебен контрол върху обвинителната функция на Прокуратурата – това

показва какво целят вносителите. Но подобни цели и подобни текстове са противоконституционни, защото, за разлика от други държави, в българската Конституция изрично е записано, че обвинението е изключителен контрол на Прокуратурата.

Това беше накратко като въведение. Не искам да ви оттегчавам – всички неща са подробно разписани. Ще обърна внимание на няколко теми, ще започна от главния прокурор макар, че такава проверка е в по-задна част.

Какво се случва в този законопроект.

Всъщност, въвежда се механизъм за разследване на главния прокурор с въвеждането на две нови, несъществуващи в структурата на Прокуратурата, еднолични – персонални, органа, които са недопустими по Конституция. Както ви е известно – на всички юристи, единственият персонализиран орган в Прокуратурата е главния прокурор, т. е. никой друг орган – всички прокурори са взаимно заменяеми, всеки може да изпълнява функциите на друг и т. н., не може да има други така устроени органи.

Какво обаче съществено е убегнало на вносителите и за да ви обясня своята теза, ще направя кратко разяснение. Действително правомощията чрез способите по чл. 127 на Конституцията, където са правомощията на Прокуратурата, са еднакви за всички прокурори. Това са правомощия, свързани с ръководство по разследването, участия в самото разследване, повдигане на обвинение, други мерки, тълкуване на незаконосъобразни съдебни и други актове. Но какво е същественото в случая – същественото в случая е, че, според Конституцията и това е изрично посочено в чл. 133, самата организация на прокурорските органи е определена със закон. Този закон е ЗСВ и той разпределя прокурорските функции и правомощия съобразно съответните съдилища, защото пък структурата на прокуратурата е съответна на съдилищата.

И какво се оказва. Оказва се, че в цялост да повдига обвинения, да го поддържа, да разследва е характерно единствено за прокурорите от първоинстанционните прокуратури в зависимост от естеството на престъплението. Т. е. това са прокурорите от районна и от окръжна прокуратура. Останалите прокурори – от апелативните прокуратури и Върховната касационна прокуратура (ВКП), реализират правомощията си по Конституция чрез други способности – те могат да контролират, с надзор на прокурорите, разследването, могат да поддържат обвинението в съда, но те не могат да разследват, не могат да повдигат обвинение, те не изпълняват, знаете, не изпълняват присъди. Т. е. реализацията на прокурорските правомощия е различна според това към коя структурна единица на Прокуратурата принадлежи съответния прокурор, както и с оглед на мястото на извършването на съответното престъпление – т. е. териториалната компетентност на всеки прокурор. В този смисъл, съобразно Конституцията и законите, различните прокурори от различните нива и райони имат различна компетентност.

Какво се оказва. Със законът се въвежда фигура за изрично, за разследване на главния прокурор, т. е. това е само едно от правомощията, с които по принцип разполага Прокуратурата, което е предоставено на този прокурор. Т. е. той е само за разследване. И законопроектът в своите части всъщност го доказва макар, че аз дълбоко се съмнявам, че вносителите са проверили този грандиозен пропуск, който са допуснали. Защото законопроектът не разглежда участието на прокурора в съдебните заседания, той не разглежда повдигането на обвинение и осъществяването на неговите функции, той не дава отговор на въпроса как един прокурор ще се явява пред три инстанции – в какво качество, какви конкретни са неговите правомощия, а и това не може да се осъществи. В същото време ни е посочено, че този прокурор ще бъде прокурор от ВКП. Няма прокурор от ВКП функции на разследване – няма. Ако на този прокурор са предоставени различни функции от функциите на останалите прокурори от ВКП, то тогава този орган е извънреден. Т. е. оказва, че така въведената нова фигура не разполага с голяма част от правомощията на другите прокурори и не може да осъществява, като прокурор от ВКП, и тези, които са му предоставени.

Другият много съществен проблем се проявява в акта, че на съдия ще бъдат предоставени прокурорски функции чрез изрично назначаване от Прокурорската колегия – описано е в становището, че това е една изключителна противоконституционна намеса. Но проблемът е друг. Ако съдия ще става прокурор, за да бъде назначен като прокурор, това означава, че той съдия повече няма да бъде – значи той ще бъде прокурор. И тогава защо не всеки прокурор може да разследва главния прокурор, както е това е решението на Касационния съд!?

От друга страна този прокурор не е посочено изобщо, че може сам да разследва – т. е. той трябва да разполага с един разследващ апарат. В законопроекта е предвидено, че този разследващ апарат ще бъде от разследващи полицаи и инспектори от Митницата. Това също противоречи на основни принципи на разделение на власт и т. н., защото независимостта на следователите, както е посочено, произхожда от самата Конституция и доводите в законопроекта, че има предходно решение на Конституционния съд, в което е посочено, че не може да се счита, че следователите са независими, е невярно посочено. Защото това, което обсъжда Конституционния съд е всъщност предния законопроект за отговорност на главния прокурор. В него е посочено като пропуск, че този прокурор няма да разполага с разследващи следователи, а следователи ще извършат само отделни следствени действия. Т. е. проблемът е с отделните следствени действия, а не с участието на следовател.

Този механизъм, който е предвиден в законопроекта, няма да бъде действащ дори да бъде приет, първо с оглед на правомощията, които този прокурор очевидно няма. Например, възниква въпроса кой ще изпълнява присъдата при евентуално извършено престъпление от главния прокурор!? Това означава, че се прилага общия ред – т. е. всеки прокурор. Със

същата тежест това означава, че обвинението ще се повдига от друг прокурор, а не от този, който е прокурор само по разследването, още повече предвид времевото ограничение на неговите функции, обстоятелството, че голяма част от неговите действия изобщо не подлежат на никакъв контрол.

Тук абсурдността в законопроекта произтича от факта, че е предвидена още една фигура, която също не съществува по Конституция – това е фигурата на контролиращия прокурор, който разследва главния прокурор, която се намесва в един много късен етап когато има повдигнато обвинение. И какво се случва със следствените действия, с процесуалните актове, бездействията, които евентуално са осъществени по разследването!? Освен това в законопроекта е изрично предвидено, че този прокурор контролира само действията на прокурора по разследването. Ами то не е записано, че той контролира самото разследване, т. е. този прокурор няма правомощия да контролира следствените органи и другите действия!

Всичките тези абсурди ще доведат до едно напълно блокиране, невъзможност за действие на този механизъм, което се потвърждава от факта, че няма кой да одобрява искания за специални разузнавателни средства (СРС-та), няма срок за разследване. Вие си давате сметка, че ако едни действия на прокуратурата са извършени без да се спазени сроковете за разследване, това ще доведе до пълна невалидност на събраните доказателства. Когато изтече предвидения двумесечен срок за разследване, кой ще удължава срока на разследването. Всички тези пропуски – това са едни изключителни дефекти до степен на нищожност на въведените промени на практика, защото това са най-съществените въпроси в хода на едно наказателно производство. И всъщност тези изменения сами по себе си доказват, че идеята не е въвеждането на механизъм за разследване на главния прокурор, идеята е осмисляне на политики, осмисляне на съществуване на едно служебно правителство, което, според мен, през целия си период на съществуването си явно се е занимавало със създаването на този закон, внасянето му многократно и т. н., и съответно обсъждане от, в момента временно действащия, Парламент.

Този законопроект няма да породи никакви други последици, но за съжаление, ако бъде приет до момента на неговото атакуване пред Конституционния съд, ще се окаже, че не само, че няма абсолютно никой, който би могъл да осъществи производство срещу главния прокурор, но и са блокирани другите механизми на прокуратурата и на съдебната власт, свързани с всички останали дела, тъй като тук се въвеждат промени, свързани с обжалването на отказите на прокуратурата, въвеждат се процесуални права на лица, които нямат нищо общо с наказателното производство, не защитават собствени права и интереси.

И нещо също много съществено – отнемат се правомощията на главния прокурор да възобновява наказателни производства след двегодишния срок от тяхното прекратяване по изключителни случаи. Това е недопустимо, тъй като ще се окаже, че реално в държавата

няма орган, тъй като става въпрос за постановления за прекратявания, които не са били атакувани пред съд, няма орган в държавата, който би могъл да разпорежи отмяната на това постановление – по принцип постановленията на прокуратурата никога не влизат в сила, това не са окончателни актове докато не бъдат потвърдени от съд. Т.е. ако става въпрос, например, за убийства, защото този пример е най-подходящ за тежките престъпления или други престъпления, които не се погасяват по давност, които неправилно са били прекратени по някаква причина – несъобразяване на събраните доказателства и други причини, ще се окаже, че държавата няма орган, който може да постанови разследване по тези производства въпреки, че прекратяването е водено законосъобразно. Т. е. по съображения за игнориране изобщо на главния прокурор, според мен, като личност се отнемат съществени правомощия на самостоятелен орган на съдебна власт, защото главния прокурор е орган – той не е личността Иван Гешев. Главният прокурор е орган, който има изключителни, самостоятелни правомощия и единствено той разполага с тях по Конституция и съответните закони! Тези правомощия са множество, те не са само в хода на наказателното производство, те са съобразени и с други закони. И именно затова следва да се има предвид, че този законопроект не е съгласуван с цялостното законодателство, както това следва да бъде – не е съгласуван с Конституцията.

Проблемите са огромни и водят до множество парадокси. Аз просто нямам думи да обясня на юристи, които не са работили по тази материя, да разберат до какво биха могли да доведат посочените промени. Освен това предават се на съда функции, с които той по Конституция не може да разполага, защото тези функции са свързани – например отмяната на постановление за отказ – те са свързани с дейност, която е свързана със събиране на данни за постъпления – нещо, което е характерно за МВР. Или пък с намеса в обвинителната функция на прокурора, което е недопустимо, защото съда само правораздава. Т. е. тезата, че постановленията на прокурора за отказ могат да бъдат обжалвани пред съд е противоконституционна, защото тя е извън правомощията на съда, определени по Конституция и променят неговата функция на арбитър и то само в наказателното производство, а не в неговата предшествваща фаза.

Ще споделя личен опит, лични впечатления, че в повечето европейски държави, когато прокуратурата постанови отказ, лицето, което е пострадало и личните интереси са засегнати, има механизъм, по който да повдигне самостоятелно обвинение пред съд, което съответно трябва да докаже. Но проблемът е, че българската Конституция не допуска подобна хипотеза, тъй като за престъпление от общ характер единствено прокурора е оправомощен да повдигне обвинение. И след като това е така, съвсем естествено е, че прокурора, като орган на държавната власт, трябва да бъде оправомощен да може да прецени дали да ангажира ресурсите на държавата за всички престъпления или може да откаже за полски, защото всичко това води до разходването на едни огромни държавни средства.

Всъщност това е смисъла на това правомощие на прокурора – при очевидна липса на данни за престъпление, той да може да се откаже от ангажирането по-нататък с този случай.

Какво общо има така предвидената реформа с Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ) – на мен ми е много трудно да разбера. Но това, което ме озадачи изключително е, че в мотивите е посочено, като цел на този законопроект, обстоятелството, че по този начин, с въвеждането на тези изменения, ще се повиши международната репутация на България в резултат на изпълнение на мерките на европейските партньори и на мерките по ПВУ, т. е. на мерките, които България сама си е наложила. Оказва се, че репутацията на България зависи от този ПВУ, в който са включени изискването да се въведат настоящите обсъждани промени.

Да, обаче. Когато един законопроект очеводно е недопустим и очеводно е противоконституционен, и това е ясно на всички юристи, които разбира се не са политически ангажирани, и ако евентуално това доведе до получаване на средства по ПВУ, какво ще се окаже!? Ще се стигне до това, че Конституционния съд ще отмени този законопроект и България ще трябва да връща тези пари, защото те са на европейските данъкоплатци. Т. е. това повишава ли репутацията на България или я компроментира по един непоправим начин!? Да не говорим, че когато това е изначално преценено по случай на умисъл на съвсем друго нещо, което се изразява в неправомерно получаване на средства. Защото в този законопроект така, както е видно от нашето становище, няма точка, **НЯМА ТОЧКА**, която да не противоречи на Конституцията! Разделянето на дела!? Това е агресивна намеса в правомощието на прокурора да повдига обвинението и да определя неговата рамка, защото негова е тежестта да докаже! Просто, законопроекта е компилация от абсурди, компилация от взаимно отричащи се и невъзможност да проведе действия в правния орган. И затова аз съм много щастлива, че нашето становище, макар и в ограничен *.../лоша връзка/...*, вече е представено пред вас и може да породни един истински професионален дебат, което, за съжаление, в последните дни изобщо не се чува.

Тези въпроси трябва да бъдат поставени, разбира се вие може да изберете как и защо, тук може да има други становища, но най-важното е да се постави истинския дебат на обсъждането, разпоредба по разпоредба, с правни доводи, а не политически. Защото решението срещу България по делото „Колеви“ /делото *“Колеви срещу България“*/ говори за фактическа невъзможност. И аз искам да попитам – при положение, че тези разпоредби от така предложените изменения, не могат да действат, за каква фактическа възможност става въпрос при извършеното евентуално престъпление от главен прокурор!? Т. е. невъзможно е, няма да има.

Другите цели на законопроекта – те цитират решения на Съда на Европейския съюз (СЕС) във връзка защитата на пострадалите. Е, да де, но защитата на пострадалите, според решенията на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ), е свързана с наказателното

производство. Тя не говори за едни процесуалните права на пострададал по отношение .../лоша връзка/... и не може да говори, затова си има други органи – има си обикновено за непълнолетни, малолетни, има си Агенция за закрила на детето, които са длъжни при инциденти с деца да бъдат сигнализирани, има други държавни органи, които да бъдат намесени, а не прокуратурата да се ангажира с назначаване на особен представител на лица във фаза, която предшества самото образуване на наказателното производство.

/Христо Колев излиза от онлайн връзката, поради служебни ангажименти. В съобщението пише, че КСлБ поддържа становището си, както и това на Асоциация „ФОРУМ“, по двете точки от дневния ред и упълномощава Ралица Първанова – АПБ, да гласува от името на КСлБ./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря много. Наистина тук е мястото за професионален дебат, в момента участват осем човека, които са или действащи прокурори или са бивши прокурори с дълъг стаж, както и следователи, наказателни съдии или адвокати, които се занимават с наказателно право. Така, че иска ли някой да вземе думата по становището, което Асоциация „ФОРУМ“ представи на днешното заседание. Росен Димитров коментира този законопроект многократно и като адвокат, и има гражданска позиция по това. Много често този законопроект се обвързва, оправдава се бързането по него и се обвързва с последствията, които българската държава нови по делото „Колеви“. Сега ще помоля адв. Димитров в този аспект – връзката, може ли този законопроект и тези предложения – дали ще преодолеят последствията от делото „Колеви“ или напротив?

РОСЕН ДИМИТРОВ: Здравейте. Адв. Росен Димитров съм. Благодаря за възможността да участвам в този формат, благодаря за поканата на г-жа Мария Карагъзова.

Уважаеми колеги, уважаеми магистрати и гости,

Както г-жа Карагъзова каза, аз неведнъж съм имал възможност в различни формати, включително чрез медии и в онлайн издания да коментирам въпросия законопроект на министър Крум Зарков, който е внесен в Народното събрание (НС) на 13.04.2023 г. Коментирах съм и предходния такъв, в който имаше едно унищожително становище на ВКС. Няма да се спирам подробно на този законопроект доколкото прокурор Надежда Митева беше максимално изчерпателна. И за да не досаждам, и да се повтарям, ще засегна само няколко основни аспекта, като ще се постарая да развенчая един огромен мит, който обикаля в публичното пространство. И това не е случайно, защото именно е включен в мотивите на този законопроект от неговите създатели, които, според мен, не може да се каже дали са в Министерството на правосъдието (МП) или на определено друго място, което ние не знаем какво може да е и само предполагаме, а хората от МП са обикновени приносители или куриери на този законопроект.

Делото „Колеви срещу България“. Прокурор Митева спомена, че мотивите на този законопроект са противоконституционни, което е абсолютна истина. Аз ще обърна вашето

внимание на няколко факта по това. Съгласно мотивите на законопроекта, стр. 4 от мотивите към Проекта на ЗИД на НПК, се казва следното: в т. 2 се твърди, че имало специфичен проблем за липсата на механизъм за ангажиране на наказателната отговорност на главния прокурор в България. И малко по-надолу: „Решението по делото „Колеви срещу България“ разкривало специфичен недостатък на наказателния процес в България, практическа невъзможност за наказателното преследване на главния прокурор и приближени нему висши прокурори“ – това е цитат от въпросните мотиви. Веднага отваряме на решението на ЕСПЧ по делото „Колеви срещу България“ от 2009 г. Мисля, че в залата няма хора, които не са запознати с това решение от 43 страници, но все пак нашият формат ще излезе извън рамките на тази зала и ще стане обществено достояние.

/Кети Бозукова пише съобщение, че напуска заседанието и упълномощава Асоциация „ФОРУМ“ да гласува от името на СЮБ. Изразява принципно съгласие с изложеното от Надежда Митева становище. Счита, че всяко изменение, особено при такива съществени промени, е редно да бъде подложено на сериозно обсъждане, с необходимото време за изразяване на становища и дискусии./

РОСЕН ДИМИТРОВ: Няколко думи за делото „Колеви срещу България“. Делото „Колеви срещу България“ е образувано по жалба на върховния прокурор Николай Колев през 2001 г. – забележете, преди 22 години, за отношения, които са се развивали преди 2001 г., т. е. по времето когато главен прокурор е бил уважавания, поне от мен, проф. Никола Филчев при законодателство, което е било преди 2001 г. А именно – аз тогава все още само съм възнамерявал да следвам право и да се занимавам с право така, че всеки един може – от присъстващите в залата или всички тези, които ни слушат, да преценят дали отношения преди 2001 г. могат да бъдат съпоставени с такива към момента 2023 г., когато Р България е член на Европейския съюз.

Та, делото „Колеви срещу България“ казва ли то, че в България липсва механизъм за разследване на главния прокурор, както е записано буквално в т. 2 от мотивите към този законопроект. Отваряме на § 127 от решението по делото „Колеви срещу България“ и ще си позволя да цитирам отново: „ЕСПЧ, 5-ти състав, Страсбург, 5 ноември 2009 г., Решение“ – за тези, които ще го отпечатат, стр. 21 от Решението. „От януари 2007 г. на теория всеки прокурор или следовател има право, без предварително разрешение, да повдигне обвинение срещу главния прокурор или да поиска от съответния съд заповед за предварителното му задържане, когато има достатъчно информация, че той може да е извършил престъпление.“ Как това, уважаеми колеги, уважаеми гости, уважаеми слушатели, се връзва с мотивите на законопроекта, че в България реално липсва механизъм за разследване на главния прокурор!? Точно обратното е вярно!

Нещо повече. В законопроекта се засяга и въпроса, че главния прокурор не може да бъде реално отстранен. Пак това се мотивира с решението по „Колеви срещу България“ и за

да не бъде голословен, ще си позволя още един цитат. Той е в следващия параграф - § 128 от същото решение на същата страница – стр. 21. А именно: „Главният прокурор, който е и съдебен служител, се назначава от президента на Р България по предложение на Висшия съдебен съвет за един единствен 7-годишен мандат. Преди изтичането на мандата му спрямо него важат същите основания за отстраняване, както и за всички други съдебни служители. Той може да бъде отстранен от президента на Р България по предложение на Висшия съдебен съвет.“ Край на цитата.

Това е по отношение на делото „Колеви срещу България“ и огромната манипулация, която е и законодателно закрепена към настоящия момент.

Още едно нещо, което ще си позволя да цитирам, във връзка със също засегната от прокурор Митева Венецианска комисия и международни препоръки. Отново в коментирания законопроект, в мотивите му, във 2-ри раздел „Цел на реформата. Международни препоръки“, на стр. 6 от мотивите, т. 3, цитирам мотивите към законопроекта: „Европейската комисия за демокрация чрез право – Венецианската комисия, консултативния орган на Съвета на Европа по конституционни въпроси прие през м. октомври 2018 г. становище, разглеждащо въпроса за баланса между независимостта и отчетността на българската съдебна система, което съдържа някои препоръки, които до този момент не са намерили отражение в позитивното право. Настоящият законопроект е опит да бъдат взети предвид някои от тези препоръки и е съобразен с повечето препоръки на Венецианската комисия, приети на 21-22 октомври 2022 г.“

Има едно единствено вярно нещо в препоръките на Венецианската комисия, а то е следното – единственото нещо, което е препоръчала Венецианската комисия, е след като е получила информация от българските съдебни реформатори, последното в кавички, че у нас липсва правен механизъм за разследване на главния прокурор и за реализация на въпросия механизъм се предвиждат списъци, в които магистратите, по-специално съдиите, които временно ще се преобразуват в прокурори, трябва да бъдат включвани. Единственото нещо, което казва Венецианската комисия е следното, и то е – след като сте предвидили списъци от съдии, които временно ще стават прокурори по разследването срещу главния прокурор, то би следвало да изразят своето изрично съгласие за включването им в тези списъци. Това е една единствена, както вече казах, препоръка.

Оставя въпроса как така тези съдии от ВКС или съдии с ранг на върховни касационни съдии, ще се включат в списъци по разследването на главния прокурор след като са изпратили становище в Парламента, което е убийствено, подигравателно и унищожително по отношение на законопроекта. Има ли въобще нормален съдия, камо ли върховен съдия, да се включи в списък по разследването на главния прокурор, при положение, че е направил на пух и прах списъците на главния прокурор и същия този законопроект, който няма нито една точка и запетайка, които да не са противоконституционни, както заяви прокурор Митева.

Това нещо няма как да стане или единствено е възможно само в сферата, както имах възможност да се изразя пред една медия, в сферата на психоправото и на правната патология.

Нещо повече – този проблем също беше засегнат от прокурор Митева, как така, ще се получи така, че актовете на върховен съдия, които ще контролира съдията – временен прокурор по разследването на главния прокурор, ще бъдат обект на съдебен контрол пред длъжностящите му съдии, а именно Софийски градски съд. Т.е. актовете на върховен съдия ще бъдат контролирани от градски съдия – ами то не е ли все едно студент да изпитва професор и да му дава напътствия как да си пише дисертацията!? Също така една правна шизофренност, която не може да намери реализация у нас. Ето защо прокурор Митева беше абсолютно права и аз напълно споделям нейното мнение, че този законопроект, дори и да приемем абсурдната ситуация, че няма да бъде атакуван пред Конституционния съд (КС) или дори да бъде атакуван пред КС, па той вземе че потвърди неговата непротивоконституционност и стане факт от българското обективно право, ами той пак ще бъде един мъртъв закон поради простата причина, че върховните касационни съдии са унищожили неговите разпоредби няколко пъти преди това, са се подигравали на министъра за всичко това, стига се дотам, че да заявяват, че няма такива органи във ВКС, на които се приписват правомощия по разследването на главния прокурор – бяха написали: „председателя на Наказателната колегия на ВКС“ – какъвто всъщност орган няма! Това означава ли, че Общото събрание на Наказателната колегия на ВКС трябва да вземе становище по предприемане на действия по разследването на главния прокурор!? Ами, ако вземе такова становище, нали после, ако делото стигне до касационна инстанция, всички съдии от ВКС би трябвало да си направят отвод!?

Какво ще се получи – че главния прокурор и неговите заместници разбира се, ще бъдат единствените хора в страната, които ще бъдат лишени от възможност на касационна инстанция. Отделно от това, те ще бъдат единствените хора в страната, които ще бъдат разследвани от съдии, временно станали прокурори по някакъв си там „миш-маш“ – преобразувани като такива, и нещо повече – ще се предвижда коренно различен ред по тяхното разследване, техните откази да се образуват досъдебни производства да се обжалват пред съд, какъвто за останалите граждани няма. Ето защо, както вече казах, напълно споделям мнението на прокурор Митева за пълната противоконституционност и невъзможността за разследване на главния прокурор в България.

И само още нещо, което мисля, че пропуснах, за да не ставам досаден на всички вас. Как така се стигна до становището на Венецианската комисия и откъде накъде тази Венецианска комисия, съставена от различни представители на различни страни, например Судан, Мароко, Пуерто Рико, Русия, Киргизия и други, биха могли да дават правни становища по отношение на законодателството на трета страна, която те не прознават, а

вероятно и не могат да посочат на картата. Отговорът, поне логичния отговор, е един – те не са дали такава становище. А защо тогава се твърди, че има такава становище. Твърди се така, защото българските съдебни реформатори – отново в кавички, са написали един донос, една огромна лъжа, която аз наричам пълна глупост и манипулация, до Венецианската комисия, в която са изложили своето становище – политическо или финансово мотивирано, че у нас липсвало механизъм за разследване на главния прокурор. И както да направи тази комисия от може би юристи, които са много добри в областта, в която работят в тяхната правна система в Африка, Азия и т. н., но пък, според мен, не познават европейската, още по-малко българската такава, как така се е стигнало до там да дадат това становище!? Много просто. След като са получили становището – било на министъра на правосъдието настоящия или предходния, тези хора са го прочели и са видели, че в него се твърди, че у нас липсва механизъм за разследване на главния прокурор. Чисто и просто са му отговорили – след като у вас липсва механизъм за разследване на главния прокурор, трябва да си въведете такъв. И нашите умници какво са направили – Венецианската комисия препоръча да се създаде механизъм за разследване на главния прокурор.

В тази връзка се сещам за оня виц, който в едно предаване аз казах, за американците, които отишли в Москва на екскурзия – отиват едни американци в Москва, разхождат се по Червения площад и руснаците ги хващат – МКВД. – Какви сте вие тук, американци на Червения площад, тук има нещо нередно, вие сте империалисти, ние не можем да допуснем такава нещо! Хващат ги и ги водят в районното управление, и следовател от МКВД ги пита – Какво искате, какви сте – и т. н. В крайна сметка се установява се, че те са обикновени туристи. Няма какво повече да ги пита следователя и ги пита – Вие, американци ли сте? – Американци сме. – Вие ходили ли сте на Луната? – и те отговорили, че не са ходили на Луната. И следователят какво е написал: „Американците не са ходили на Луната.“ И така е предал на другаря Брежнев или Хрущов ли е бил и оттам е тръгнала приказката, че американците не са ходили на Луната.

Ето, по същия начин стои въпросът и със становището на Венецианската комисия относно липсата у нас на механизъм за разследване на главния прокурор и неговите заместници.

Благодаря, че ме изслушахте. Още доста мога да кажа, но огромна част от това, което бих могъл да кажа ще се препокрие с всичко, което заяви прокурор Митева, а и все пак от уважение към останалите участници да имат възможност нещо да кажат. Благодаря ви.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: И аз Ви благодаря. Това беше много важно, защото делото „Колеви“ се използва в публичното пространство като основен мотив за бутането напред на този законопроект, както и препоръките на Венецианската комисия. Това в общественото пространство са двата основни мотива защо се налага този законопроект да бъде вкаран в българския Парламент. И разбира се, другата, също толкова основателна, в

кавички, причина – получаване на втори транш по ПВУ, един план, свързан с възстановяване на българската икономика от Ковид-19.

БСА, заповядайте, по отношение на становището на Асоциация „ФОРУМ“ – за нас е важно вашето мнение.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Здравейте, казвам се Пенка Велинова. Като представител на БСА, която ще изрази днес нашето становище, изцяло подкрепям становището на Асоциация „ФОРУМ“, което беше днес представено. Изцяло споделям мотивите, които бяха изложени тук, във връзка с това становище. Ще изложа някои кратки мотиви, допълнителни.

Първо, искам да кажа, че ние не сме участвали в общественото обсъждане, ако е имало обществено обсъждане. Много ми е трудно да следя.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Няма. Няма такава.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Много ми е трудно да следя всички законодателни инициативи в системата на съдебната власт на нашето МП и на Парламента. По принцип бихме желали да изпратим писмено становище, тъй като тези промени засягат сериозно структурата на съдебната власт. Но наистина не съм разбрала кога е било общественото обсъждане и не сме написали становище, не сме го изпратили, за което съжалявам.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Ние затова бързаем с нашето становище и искаме подкрепа за него, за да бъде вкарано преди първо четене в Правната комисия на НС.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Да. Тук ще изразя нашето становище защо ще подкрепим становището на Асоциация „ФОРУМ“ с чисто правни аргументи.

Този законопроект по същество не се различава особено от този, който беше внесен в предишното НС, имаше много подробно становище от страна на съдиите от ВКС. Нищо съществено не се е променило между този закон, който беше тогава внесен и този, който се внася сега, с изключение на някои терминологични неточности, които са отстранили.

Целият принцип на този законопроект е погрешен и най-вече противоречи на Конституцията. В тази връзка вносителя би следвало да обърне внимание на решенията по КД № 4/2021 г. и КД № 15/2019 г. В КД 15/2019 г. много ясно е казано, че всеки един прокурор може да разследва главния прокурор и че има механизъм за разследване на главния прокурор и че българските прокурори не са подчинени на главния прокурор – те са независими, съответно всеки един от тях може да образува, да води разследване и да повдига обвинение на главния прокурор. В тази връзка няма никакъв проблем със зависимост на тези прокурори от някакви решения на главния прокурор, включително ясно е обяснено, че главния прокурор не може да участва в такива дела и да взема решения по такива дела на принципа, че никой съдия не може да бъде съдия по собственото си дело. Това е решение на българския Конституционен съд – дълго, мотивирано. Всъщност няма никакъв проблем в сегашната уредба с механизма за разследване на главния прокурор.

Второто решение, по КД № 4/2021 г., засяга законопроекта, който беше гласуван или внесен от преди ПП „ГЕРБ“, която създаваше специална фигура по по-различни правила за разследване на главния прокурор. В това решение КС изрично посочи, че създаването на такава специална фигура на главен прокурор, разследващ главния прокурор, която е извън общата система на съдебната система в България и е извън общата структура на Прокуратурата, противоречи на Конституцията на Р България. Т. е. той вече се е произнасял, че не може да има такава извънредна фигура, която е избирана по специални правила и разполага с извънреден статут, който е различен от този на останалите магистрати.

Аз не виждам с какво принципно този законопроект, който се въвежда сега, е по-различен от този, който е обсъждан тогава и по който има решение на КС, тъй като се касае отново за една извънредна фигура, която се избира по специални правила и има някои извънредни правомощия. Опитали са се да решат другия проблем, че тази фигура е безконтролна в стария законопроект, като са въвели тук една друга безконтролна фигура – прокурорът, който ще контролира прокурора по разследване на главния прокурор. Със създаването на една нова, извънредна фигура няма как да се контролира извънредната фигура на прокурора, разследващ главния прокурор. Създават се две извънредни фигури извън общата система на съдебната власт и не виждам с какво този законопроект е по-различен от предишния. Единствената разлика е, че сега ще се избира съдия, а другия, доколкото си спомням, беше прокурор.

По конкретните изменения, които, според мен, също са изцяло противоконституционни, съвсем накратко. Лицето, направило съобщение за извършено престъпление. И при предходното обсъждане на законопроекта изразих становище, че участието на едно лице в едно наказателно производство – за такова участие се изисква наличието на правен интерес. Наличието на правен интерес се изисква за участието, на което и да е лица, като страна, в което и да е административно, наказателно или гражданско производство. Лицето, направило съобщение за извършено престъпление, ако няма правен интерес, ако не е пострадало от конкретното престъпление, т. е. ако не е претърпяло имуществени или неимуществени вреди, няма правен интерес за участие в това производство и съответно няма никакво основание да му се дават никакви специални процесуални права в сравнение с всички други граждани на Републиката. Защо това лице се приравнява с пострадалия от престъплението и му се дава възможност да прави редица процесуални искания – аз не мога да разбера, защото такова лице в нашия наказателен процес, след образуване на наказателното производство, няма място. След образуването на наказателното производство, наказателното производство се контролира, съгласно Конституцията, от българската прокуратура; определени актове се контролират от българския съд, а пострадалите, като лица, които са пряко засегнати от престъпното деяние, имат право, в определени от закона случаи, на жалба пред съд или пред по-горестоящия прокурор. Лицето,

направило сигнал до прокуратурата за извършено престъпление, няма никакъв правен интерес, за да бъде допуснато в едно наказателно производство – нито в досъдебната му, нито в съдебната му фаза.

По отношение на това: „прокурорът не може да разреши разгласяване на информация, събрана чрез използване на СРС-та извън нейното предназначение за опазване на националната сигурност и инициализация на наказателното производство“ – аз лично не разбирам какво означава това. По принцип прокурора или който и да било няма право да разгласява информация за събраното с използване на СРС-та, но ако става въпрос за събрани доказателства в рамките на наказателно производство, те се подчиняват на правилата, на които се подчиняват всички други доказателствени средства, т. е. това, което може да прави по отношение на едните, прокурорът може да прави и по отношение на другите.

„Представителите на средствата за масова информация и на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза имат право на достъп до постановлението на прокурора за отказ за образуване на досъдебно производство, спиране, прекратяване на наказателното производство, освен ако съдържат класифицирана информация или друга защитена тайна в случаи, предвидени от закони.“ – тук искам да кажа първо защо е въведено такова ограничение. След като ще даваме достъп до съдържанието на откази за образуване на наказателно производство и прекратяване на наказателно производство – защо само на медиите и на юридическите лица с нестопанска цел!? Ами това е дискриминационно! Да дадем такава възможност на всички обществено организирани лица да се запознаят с всяко едно постановление, с всеки един отказ. Не може да се въведат дискриминационни процедури. Разликата между едно юридически лице с нестопанска цел и един общественик, който да иска да защитава обществените си интереси, няма. Разликата е, че едното е физическо лице, а другото е юридическо лице. Това е дискриминационно и противоречи на Конституцията. Ако ще се дава такъв достъп, да се даде на всеки – и на юридически с нестопански, и на търговци, и на физически лица, които искат да упражняват контрол върху действията на прокуратурата.

След това – какво значи: „ако има информация, която засяга интересите на трети лица“!? Във всяко едно постановление за отказ от образуване на досъдебно производство и във всяко едно постановление за прекратяване и събиране винаги има информация, която засяга интересите на някакви лица. Това са лицата, които са засегнати от престъплението или пък по някакъв начин са били участници в това. Вътре има лични данни, вътре има информация за личността, за деяния, които са извършени срещу него – как ще дадем достъп до цялата тази информация на всеки, който желае да се запознае с нея, нали!? Сега, ако решите да се обезличават като съдебните актове и да се дава достъп на всички, но такива актове винаги съдържат информация, защитена по отношение на трети лица и няма как да се даде достъп до такава информация не само на всички лица, но и на НПО-та, и на средства за

масова информация и журналисти. Да не говорим, че при спиране на едно наказателно производство винаги има защитена информация, защото там има следствена тайна, то е спряно, не е прекратено. Един ден това производство се предполага, че ще продължи, т. е. там би следвало да се спази следствената тайна – как ще дадем на всички да четат и да се запознаят какво се е случило по това производство, което още не е приключило!?

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Всяка една от нашите организации в последствие може да изложи още становища. Ако искате ще направи следващо заседание, в което и други организации да имат възможност да представят конкретни становища, но ми се струва, че за това няма да има време. Най-голяма популярност придоби този законопроект точно с частта за контрол върху главния прокурор.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Само да кажа още нещо по отношение на избора на прокурор, който ще разследва главния прокурор – един допълнителен аргумент извън това, което беше казано до момента.

Как ще въведем фигурата на разследващ главен прокурор, който Прокурорската колегия е задължена да назначи след проведен случаен избор на този главен прокурор между съдии. Никога не е имало спор, че Прокурорската колегия разполага с правомощия – т. е. не действа при задължителна компетентност когато назначава някой за прокурор. Значи, всички магистрати се избират от конкурсни комисии след провеждане на конкурс, но Прокурорската колегия разполага с оперативна самостоятелност да реши дали да назначи конкретния магистрат. Всъщност този, който по Конституция назначава конкретния магистрат, е Прокурорската колегия на ВСС.

Как Прокурорската колегия ще бъде задължена със закон, който категорично противоречи в тази част на Конституция, да назначи избрания на случаен избор съдия от ВКС за прокурор. Той не действа в случай при обвързана компетентност, той действа при оперативна самостоятелност, той има право да го назначи или да не го назначи, както всеки един друг магистрат. Ето тук една отново извънредна процедура, при която Прокурорската колегия се поставя в условията на обвързана компетентност, в каквато той никога не е действал в такава при назначаването на магистрати. Така, че това категорично е противоконституционно, категорично става въпрос за един специален ред за назначаване на този магистрат, който ще разследва главния прокурор.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Извънредност. Те казват, че не може да се използва за този законопроект, но той има извънредност в много свои части.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Естествено, че е извънредност. Значи, това е абсолютното отклонение от правилата за назначаване на други магистрати. Защото, макар и само за *.../шум в залата/...* този човек се.

НАДЕЖДА МИТЕВА: Много се извинявам, тъй като имам ангажимент, искам да благодаря на всички за вниманието. Налага ми се да напусна заседанието, много са

интересни доводите на всички и се надявам да мога да ги прочета в протокола, който се публикува. Благодаря още веднъж за поканата за участие, хубав ден и успех на всички, много ми беше приятно да участвам в заседанието. Довиждане.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, протоколът ще бъде изпратен и в Парламента. Благодарим за участието в заседанието на ГС към ВСС. Довиждане.

/Надежда Митева напуска заседанието./

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Същата процедура на извънредност е налице по отношение на избора на прокурор, който ще контролира прокурора, разследващ главния прокурор. Т. е. това са две извънредни фигури, които се избират по извънредни правила.

След това, ако в този списък от лица, които желаят да кандидатстват за прокурори, които ще разследват главния прокурор, всъщност се впишат две или едно лице, ще имаме ли свободен избор на такава фигура измежду много магистрати с доказани качества – не, разбира се, няма да имаме.

И по отношение на разследването на главния прокурор чрез службите на МВР – отново абсолютно извънредна разпоредба. Как всички магистрати в държавата се разследват от следователите на НСлС, а главния прокурор на държавата – действията по отношение на него, ще се извършват от служителите на МВР!? И защо ще се твърди, че следователите са зависими от главния прокурор при положение, че има ясно конституционно решение, което казва, че всички магистрати в своята работа са независими и единственото им задължение е по отношение на изпълнение на законосъобразно издадени писмени указания от компетентен орган. Също не разбирам какво налага тази извънредност на разпоредбите главния прокурор да бъде разследван чрез служители на МВР, а не чрез органите, които разследват други магистрати.

Има много, много други неща, но цялата концепция на този законопроект е противоконституционна и ако действително приемането на този законопроект е включено като условие за получаване на средства по ПВУ от ЕС и ако ние приемем този закон с ясното съзнание, че в голяма степен на вероятност той ще бъде отменен от КС, това много ми наподобява на измама – в смисъл защо трябва да се въвеждат в заблуждение съответните органи, които се разходват с европейски средства, че сме изпълнили нещо при положение, че ние всъщност не сме свършили нищо.

Благодаря за вниманието.

РОСЕН ДИМИТРОВ: Само ако позволите една дума – нещо ми дойде наум. Във връзка с темата, която засегна колежата Велинова, за подчинеността на следователите на главния прокурор и тяхната зависимост, както и зависимостта на всички прокурори и тяхната подчиненост на главния прокурор. Един пример, съвсем житейски от практиката и от медиите. Всички вие си спомняте прокурорския син, който беше задържан в Перник за множество извършени от него престъпления, който в момента е в ареста с много повдигнати

обвинения и неговия баща, който е прокурор в Перник – мисля, че окръжен прокурор или зам.-окръжен, без значение.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Вече не е. Само редови прокурор е.

РОСЕН ДИМИТРОВ: Да, вече не е – баща му вече е редови прокурор в Перник. Та, този негов млад хубосник стана известен с прозвището „прокурорския син“ и какво направи главния прокурор относно този случай.

Главният прокурор призова неговия баща да се оттегли от прокуратурата, защото не че носи лична отговорност за действията на своя син, а защото все пак носи моралната отговорност и това накърнява имиджа на прокуратурата. Ами ако магистратите следователи и прокурори са подчинени и зависими на главния прокурор, главният прокурор щеше ли да призовава бащата на прокурорския син, който е обвинен и който не се вслуша в това призоваване на главния прокурор и все още си е прокурор, работи си като прокурор. Та, ето още един мит, който се разпространява в българската правна действителност и който е категорично оборен от съществуващата практика и всеки един може да дава този пример, който в момента дадох. Благодаря ви.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: По становището на Асоциация „ФОРУМ“ по законопроекта някой друг да иска да се изкаже? Ралица Първанова – АПБ, заповядайте.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Да, благодаря. Ще се изкажа и няма да отнемам много време.

Искам да кажа няколко неща. На първо място колегата Колев от КСЛБ напусна заседанието, но в чата ме упълномощи да ги представлявам. Така, че искам само да изтъкна, че на имейлите преди заседанието колегата, като представител на КСЛБ, беше изпратил едно писмо до всички членове на ГС към ВСС по точките от дневния ред, като разбира се моля да имате предвид и това, което е написано в т. 2, касаещо именно този законопроект и становището на Асоциация „ФОРУМ“. Аз нямам намерение да го изчитам в цялост, но моля да се приложи.

Това, което искам да споделя и във връзка с това, което Вие казахте за общественото обсъждане и възможността магистратските съсловни организации да изпращат мнения по този законопроект, е следното. Имаше такава възможност, както и колегата от КСЛБ е написал, КСЛБ също са си представили становището по този законопроект, участвайки в работната група на МП когато се е обсъждал този законопроект.

Тук искам да изтъкна, че и представител на АПБ също участва в тази РГ.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Но това е по предишен законопроект.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: По този законопроект, който отново е внесен.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Този е нов и е променен. Реално той не е същия.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Който отново е внесен в НС, но някои от нещата се препокриват. Това, което исках да изтъкна и да наблегна е, че, както много често,

включително и министъра призовава, да се чуят практиците, магистратите, наш представител, както казах, макар и за предишния законопроект – те толкова станаха, че вече човек може наистина да се обърка какво точно да се промени и за кое става на въпрос, наш представител е участвал. Представил е свое мотивирано становище, включително и текст по текст с коментари, но за съжаление тези бележки изобщо не са взети предвид и нещата са внесени така, както от МП са преценили.

За съжаление си спомням една среща в МП, която беше преди представяне на тези законодателни промени, които ще се наложи България да направи във връзка с ПВУ и тогава, и ако Асоциацията се съгласи с изричното становище на Върховна касационна прокуратура (ВКП), че именно тези предлагани законопроекти и изменения в законодателството, касаещо разследването на главния прокурор, в последствие се добавиха и неговите заместници, нямат място в законодателния пакет, касаещ този ПВУ. Тогава, а и до настоящия момент, това мнение изобщо не се възприема нито от политиците – и всъщност те изобщо не се вслушаха тогава в думите ни, че не бива да акцентират на това. Виждаме какво се случва, че всъщност основно се набляга на това да се въведе механизъм за разследване на главния прокурор и неговите заместници.

Позволете ми да не навлизам в детайлност във всяка една от разпоредбите на този законопроект, а да оставим това за работната група в НС когато ни поканят в комисия, надявам се – винаги са ни канили. Тогава отново ще представим наше становище. Искам единствено да кажа, че се присъединявам изцяло към това, което до сега колегите говореха, включително и що се отнася до въвеждането на нови фигури в процеса – като лице, направило съобщението, извършило престъпление и всички тези изменения, касаещи и пострадали, и повереника, които ще имат тези текстове, според нас, точно обратния ефект вместо да се работи за едно по-бързо правосъдие и разследване, това само ще утежни процеса.

На последно място бих искала да кажа, че според мен, когато се внесе това становище – аз изцяло подкрепям становището на Асоциация „ФОРУМ“, както от името на АПБ, така и от името на КСЛБ. Бих искала да ви акцентирам, че може би точно на това трябва да се изтъкне, а именно на противоконституционността на целия този законопроект, защото той се внесе от служебен кабинет, който няма как да има законодателна инициатива! На това, според мен, трябва да се наблегне на първо място и ако ни поканят в комисия в НС, мисля, че на това трябва да се обърне, като основа преди да се коментира изобщо детайлността на всеки един текст, касаещ разкриването на информация, въвеждането на нови фигури, това разследване, за което говорим, че се въвежда едно изключение, после изключение на изключението за магистрати, които ще се избират, за да извършват тази дейност т. нар. разследване на главния прокурор. Така, че това, според мен, е най-важното да е основното.

За да не губим време, пак казвам – присъединявам се към казаното от колегата, която много детайлно е разработила становището на Асоциация „ФОРУМ“ текст по текст, с много голяма мисъл. Колегата от БСА достатъчно говори по текстовете. Изцяло подкрепям становището с две ръце.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, то е недопустимо да се внесе от служебно правителство. Благодаря, ще имаме гласуване след малко.

Мила Георгиева, заповядай.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Аз се присъединявам към трите становища. Това е идеята на Асоциация „ФОРУМ“ изцяло. Изказването на Росен също е изключително добро допълнение с тази лъжа за мотивите в делото „Колеви срещу България“, която лъжа трябва да забодее очите на хората от комисията. Ако трябва разпечатка, Росене, точно там където пише това и им го раздай, защото съм сигурна, че това обемно дело никой не го е чел от тези, които стоят там и хабер си нямат за какво става въпрос.

/Галя Георгиева се включва онлайн в заседанието./

МИЛА ГЕОРГИЕВА: От изказването на колежката от БСА най-ясно стана каква е целта на този законопроект. Прозира не механизъм на разследване на главния прокурор, а за преследване на главния прокурор, защото органите, които ще извършат първичната информация, не са тия, които обикновено са вписани в Конституцията как разследването в България се осъществява. Т. е. наслагват се няколко противоконституционни момента, които показват ясната цел. Този законопроект цели да изпълни поръчката на олигарсите, които посегнаха и на живота на главния прокурор, защото се притесняват, че всичките тези овъртолени законопроекти, които са и противоконституционни, няма да дадат ефекта, който те искат да се промени системата и да бъдат откачени от ченгела на съда, както аз почти навсякъде пиша, тъй като прокуратурата води много съществени разследвания и повечето от тях са към своя край.

Това, което чувам и като разсъждавам практически, мисля, че има два момента. Първият е в правната комисия на НС когато се обсъжда този законопроект, да присъстват БСА задължително, Росене, и ти трябва да отидеш – ще се погрижим за това, Мария – ти вече имаш механизъм да присъстваш и да се види какви становища се изказват. За мен неплатените становища са най-опасни. Там ще бъде сигурно – забравих й името, но не от неуважение към нея, адвокатката, която *.../лоша връзка/...* парите.

РОСЕН ДИМИТРОВ: Тази, която се появи по БНТ и каза всички възможни *.../лоша връзка/...* сору-paste от казаното на Крум Зарков – Ина Лулчева се казва.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Ина Лулчева точно. Следете изказването и я питайте – тя, освен дела на олигарси, други има ли!? И това, че си *.../лоша връзка/...* с тях, има ли отношение към позицията, след като е сору-paste на хората, които са поставени и над които тези престъпници имат влияние!? Този адвокат трябва да се следи. Аз имам съмнения, мога да ги

докажа разбира се, но дейността на „Правосъдие за всеки“ възникна точно когато Цецо отиде в Белград – малко след това. Те са изключително активни, тяхната опозиция не знам как се разграничава от тази на ОСА – на втората точка ще видите моята позиция по тяхното становище. Също така моля да разграничите с въпроси към тях хора кой им влияе на тяхната мотивация и кой ги финансира.

И третото, което в тази връзка практически искам да кажа е, че в много спешен порядък ние трябва да организираме група от магистрати от нашия, Гражданския съвет, която да се срещне с Венецианската комисия, с Европейската комисия в частта ѝ на съдебна реформа и да покажем това, което се случва в България точно с тези материали, които днес бяха изнесени. Защото ако ние сме в такава позиция да се управляваме сега, то е защото ние играхме в активна позиция когато тези хора ни донасяха срещу България, срещу българската съдебна система, а ние смятахме, че са ни беторали. Лъжата явно има по-голяма сила от искането днес.

Това, което искам да кажа по тази точка – изключителни становища, изключително детайлно разработено становище, което трябва да защитите пред правната комисия, дано да съм в България по това време, защото аз ще дойда обезателно и ще работя в тази насока. Благодаря ви. По втората точка също искам да се изкажа.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря, Мила. Всъщност сега ще говорим, виждам, че се включи и съдия Георгиева – тя ще говори по втората точка, и Валентина Маджарова. Валя, като действащ прокурор, мнение по становището на Асоциация „ФОРУМ“, по законопроекта.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Ще бъде съвсем кратка. Изключително се присъединявам към становището на съдия Велинова – много точно, много ясно и много принципно. Това, което само ще добавя е, че – ще напомня много стари истини, крачката между демокрацията и демократичното общество, каквото твърдим, че сме, е много малка. Всъщност аз лично не мога да разбера какъв е смисъла от тази законодателна техника и въобще на тази законодателна инициатива да могат неправителствени организации и други заинтересовани лица, които не знам как точно ще доказват интереса, да се добират до актове на досъдебната фаза. Знаете, че тя е подготвителна, тя е малко по-завоалирана.

И ми възниква въпроса – при положение, че започва правото на един, къде свършва правото на другия и т. е. аз следва ли да попитам пострадалия по конкретното прекратено досъдебно производство или обвиняемия, защото понякога възниква и фигура на обвиняем в досъдебната фаза, преди да предоставя прекратителния си акт на третото лице – представител, да кажем, на някакво НПО – т. е. аз няма ли да наруша и неговите права, къде останаха неговите права!? Защото в много от тези актове, включително и тези, които са по т. нар. предварителни провиерки, които очевидно много дразнят, но такава ни е самата система. То няма как прокурорът да се произнесе веднага дали да образува или да не

образува досъдебно производство, понякога просто се налага да се проведе проверовъчна дейност. Противното означава абсолютно винаги ние да образуваме досъдебно производство – тогава пък нарушаваме ред права. Въобще въпросът е на баланс. Не трябва да губим чувството за мяра и за пропорционалност.

А в този законопроект така, както е изписан, нито мярката, ни пропорционалността са налице. Напротив, мен лично изключително много ме притеснява обстоятелството, че е предвидено разследването срещу конкретна фигура, пък била тя и главен прокурор – без значение кой е той, и неговите заместници, да се извършва фактически от органи на изпълнителната власт. Дали това е случайно – напомням само, че има изрични разпоредби в Конвенцията на ООН за трансграничната организирана престъпност и корупцията, както и в Европейската конвенцията за корупцията, които изрично забраняват такъв вид подход. А те казват, че следва да има пълна независимост органа, който извършва разследването. Пълна!

Така, че много са въпросите, много са противоречията. Изначално този законопроект, който е представен на вниманието ни, противоречи на основни принципи в правото – не в българското право, а във всяка правосъдна система. Това е по първата точка.

Изцяло се присъединявам към казаното от съдия Велинова.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря. Още някой – обсъждането по точката стана много дълго, имаме и втора точка, която е не по-малко важна – т. 1 от дневния ред. Затова, от името на вносителя – Асоциация „ФОРУМ“, за нашето становище ще потърсим подкрепа от ГС – ВСС за изразените правни мотиви в становището чрез гласуване на членовете на ГС – ВСС, тъй като искаме нашето становище, заедно с акта на ГС – ВСС, да сме сигурни, че още при първо четене на Правна комисия ще попадне и ще бъде внесено в Парламента, заедно с извадка от протокола на днешното заседание в тази част. Защото при изказванията, които бяха във връзка със законопроекта, на всички участници, според мен, бяха изключително съществени и те допълваха казаното в нашия документ.

Това е – искаме подкрепа за изразените мотиви в становището на Асоциация „ФОРУМ“, което беше т. 1 на днешното заседание, то да бъде предоставено на вниманието на Правна комисия на НС заедно с извадка на протокола, в който ще бъдат включени всички изказвания на хората, които, според мен, бяха изключително експертни – действащи магистрати, настоящи и бивши, хора, които се занимават в цялата си кариера и практика с наказателно правосъдие.

Преди това – има становище на ОСА по тази точка, която обсъждахме до момента. Те правят предложение точката да отпадне от дневния ред и да бъде част от дневен ред на следващо редовно заседание или зарад нея, поради нейната важност, да бъде свикано отделно извънредно заседание в разумен срок с цел всички членуващи организации в ГС – ВСС да бъдат приканени да изразят своите становища, ако имат такива. Искам да кажа, че няма причина тази точка да отпадне, тъй като тя е внесена в рамките на 3-дневния срок,

който се иска и е срок за внасяне на документи, които ще бъдат обсъждани в извънредно заседание. Защо заседанието е извънредно, вече обясних и защо се налага да се бърза. Ако искате да гласуваме от гледна точка на това да имаме следващо извънредно заседание, или редовно, по тази тема, по която и други организации – както виждам някои от вас имат готови становища, да ги представят или направо да ги внесете в НС. Но все пак да гласуваме предложението на ОСА дали да има следващо заседание по тази точка, в което и други организации да представят своите становища по законопроекта.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Не се налага, според мен, такова заседание, защото това беше изчерпателно и всеки, който искаше, можеше да вземе участие или да присъства. Това, че ОСА има някакви други планове, които някакси преливат към „Правосъдие за всеки“ – не мога да разбера границата, но те са достатъчно активни в Правната комисия. Като имат нещо различно да кажат, да го кажат в Правната комисия.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре. Но все пак трябва да го подложи на процедурно гласуване.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Аз гласувам против тяхното предложение.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре – ЦППИП, против. Има ли някой, който е „За“?

ЕВА МАРЧЕВА: Аз съм за – извинявам се много, след малко влизам в заседание, ако е възможно да се включа. Значи, тъй като сме представили становище, но аз не бях в България и не го изпратих, точно по тази причина, във връзка с предложението законопроект.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре – искате ГС – ВСС да има друго заседание.

ЕВА МАРЧЕВА: По тази причина смятам, че е редно да направим едно обобщение и да се направи едно становище от ГС – ВСС, което да се представи отново. Защото така се получава – чуваме ли се изобщо, да, та – смятам, че след като от ГС - ВСС представим становище, даваме мнение и насреща се получава глас в пустиня, трябва да бъдем още повече настоятелни и да бъдем по-активни.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре. Знаете, извънредно заседание се свиква – някоя от организациите предлага тема и предлага на съпредседателите да свикат редовно или извънредно заседание. Така, че очаквам от тези, които искат такова заседание, да внесат такава точка и предложение до съпредседателите и ние ще свикаме заседание.

Продължаваме по гласуването на предложението на ОСА.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Почакайте, защо не гласуваме предложението на ОСА.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Не, не – гласуваме го. Само Ева Марчева каза, че гласува в подкрепа на предложението на ОСА.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Е само Ева Марчева, никой друг.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре, Мила. Има ли някой, който е „за“ освен Ева Марчева? Нали няма? Няма. „За“ и ОСА, тъй като те са вносителите чрез писмено становище.

ГС – ВСС по процедурно предложение от писмено становище на ОСА, приема текст на следния акт:

„Гражданският съвет към ВСС, след проведена дискусия с изказани мнения и становища по темата, направи процедурно гласуване по предложението на СНЦОП „ОСА“:

„Правим предложение тази точка да отпадне от дневния ред на извънредното заседание, насрочено за 05.05.2023 г. и да бъде част от дневния ред или на следващо редовно заседание, или за нея, поради нейната важност, да бъде свикано отделно извънредно заседание в разумен срок, като всички членуващи в Гражданския съвет към ВСС организации бъдат приканени да изразят своите становища, ако имат такива.“

Акът да се предостави на Пленума на ВСС, за сведение.

Приложение: Становище от СНЦОП „ОСА“

Гласуване: „за“ – 2 гласа, „против“ – 10 гласа, „въздържал се“ – няма.

Не се приема.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: И пишете и мотиви, защото имаше изказвания от няколко организации по темата и няма какво повече – който иска, да е дошъл.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Считам, че няма кога да се състои, тъй като това нещо влиза в Правната комисия другата седмица. Въобще допустимостта на законопроект винаги се гледа на първо заседание на комисията. То мине ли там, въобще няма да имат значение всички тези мотиви.

Всяка организация може да депозира на имейла на НС своето становище да бъде качено в раздела на законопроекта, като цитира номера на законопроекта.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Не само. Ако искат да се включи такава точка, която да се обсъжда, няма пречка да се внесе до председателя и тя ще се включи. Това, че сега в момента не се гласува насрочване на такова заседание, не означава, че такова няма да се свика, ако някой от участниците желае да бъде свикато такова с такава точка в дневния ред.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Това да бъде качено задължително на тяхната страница, за да знаят, че имаме становище и ще отидете да защитавате, а не само да го получат и изобщо да не го гледат.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: ДА. Колеги, подлагам на гласуване текст за акт на Гражданския съвет към ВСС със следния текст:

„След проведен експертен дебат, Гражданският съвет към ВСС подкрепя представеното от Асоциация „ФОРУМ“ становище, разработено за целите на обществения дебат по посочения по-горе законопроект.

Гражданският съвет предлага становището да бъде внесено, заедно с извлечение по точката от протокола на заседанието, което съдържа и допълнителни коментари от съществено значение, в Комисия по правни въпроси на 49-то Народното събрание, с цел да бъде взето под внимание при обсъждането на законопроекта от народните представители.

Актът, ведно с приложенията към него, да се предостави на Комисия по правни въпроси на 49-то Народно събрание на Р България.

Актът да се предостави на Пленума на ВСС, за сведение.

Приложение: Становище на Асоциация „ФОРУМ“ и извечение по т. 1 от протокола.“

Асоциация „ФОРУМ“?

ТОДОР БАЛАБАНОВ: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: АБАС днес се участват. АДСИ – Мария Колева?

МАРИЯ КОЛЕВА: Да, за подкрепа на становището на Асоциация „ФОРУМ“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: АПБ?

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: БАВЛЕК?

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: БАСВ – Десислава Михайлова?

ДЕСИСЛАВА МИХАЙЛОВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: БСА?

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: КСлБ – чрез АПБ или Христо Колев виждам, че още е на линия. Христо, там ли си – не отговаря.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: „За“ за КСлБ.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: ОСА с предложението за отлагане. САОСВ не участват. СССЕРБ – Ева Марчева?

ЕВА МАРЧЕВА: За – СССЕРБ сме за, подкрепяме.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Мила Георгиева – ЦППИП?

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Да, подкрепяме изцяло.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: СМЮ са упълномощили АПБ.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Упълномощена съм от СМЮ да ги представявам днес така, че от тяхно име гласувам със „за“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: ССЗБ са писмено въздържали се. И СЮБ – Кети Бозукова, напусна заседанието и упълномощи Асоциация „ФОРУМ“.

ТОДОР БАЛАБАНОВ: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА:

Гласуване: „за“ – 11 гласа, „против“ – 0 гласа, „въздържал се“ – 1 глас.

Приема се.

Благодаря ви за подкрепата. Заедно с извлечение от протокола, становището в най-кратък срок ще бъде изпратено на НС с цел да бъде взето под внимание още на първо четене в Комисията по правни въпроси. Това беше причината за извънредността на днешното заседание, тъй като Правната комисия ще се сформира днес и това ще е един от

законопроектите, които ще са най-напред в опашката от 55 законопроекта, които в момента чакат там. Това беше ясно заявено от всички, че това им е приоритет.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Само да кажа, че има още два законопроекта, касаещи наказателното.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Но в други аспекти. Не знам дали са в ПВУ.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Да, в други аспекти. Не. Един от тях се внася за трети път.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: След днешния дебат за мен ще е още по-абсурдно, ако това мине на първо четене, на второ четене, в Парламента, в правна комисия и в пленарна зала. Но аз съм почти сигурна, че ще мине.

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: Ако позволите, понеже имам ангажимент, а първата точка много се проточи, затова по втората точка, ако приемате акт на ГС – ВСС, упълномощавам г-жа Мария Колева да гласува от името на БАВЛЕК.

Довиждане и до скоро.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре, благодаря за участието, Павлина. Довиждане.

/Павлина Желязкова напуска залата./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре. Нека да преминем към втората тема – т. 1 от дневния ред. Това е точка, която също изискваше извънредност на заседанието и беше спешна. Тя е формулирана като посегателството срещу личността на конкретния магистрат, разглеждано като пряко посегателство срещу върховенството на закона. Целта е ГС към ВСС да формира позиция във връзка с последните събития. Искане ми се да формираме позиция, която да не е куха, да не е формална, да не е колкото да отбие номера, че ние сме казали нещо.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Няма ли идея, концепция. Аз написах едно становище, но само в подкрепа на идеята да направим извънредно заседание.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, затова ви моля – идеите, с които може да излезем с нещо полезно, като обръщение, акт или решение. Мила, заповядай.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Аз написах становище. Считам, че този акт така активно омаловажаван, обругаван, оплюван от групата на жълтовестниците – за да не казвам партии, защото те са ясни, за мен е резултат от това, че на 16 март Прокуратурата огласи доказателства по разследвания, от които стана ясно, че ПП и ДБ */парламентарна група „Продължаваме промяната - Демократична България“* са послушници на някой си Къро, който ги намира за глупави, обаче били изпълнителни. И сега точно този кръг *...лоша връзка/... глупаво изпълнителни политици ...лоша връзка/...* от държавата, което е грозно. Снощи, пак във връзка с изказването на Анна Заркова, което не гледах, но прочетох достатъчно точно какво е казала. Тя прави разграничение, забележете, дали е срещу главния прокурор на държавата или е срещу личността. В такива студия канят само хора, на които не

можеш да им зададеш нормални въпроси, защото аз бих я попитала – когато нея я заляха с киселина, което взмути цялата държава, ние питахме ли я тя, като личност ли беше залята или като журналист.

Личността и длъжността е едно и също в конкретния случай и факта, че се включва и Европол в разследването показва, че Европа е разтревожена за това, че върху европейски главен прокурор е направен опит за покушение. Затова смятам, че трябва да напишем силна декларация в подкрепа на това, че с атентата срещу Главния прокурор всъщност е хвърлен взрив срещу българската държавност. Посочвам и нашето прозрение преди 2 години, когато казахме, че около държавата застава престъпния капитал, който създава силово поле и ще я разруши. Това е очевидно вече, нямаме Министерски съвет, НС се „клати“ – не се знае дали ще направят правителство, сигурно не, Президента, за който вече има доказателства в кои среди се движи и управлява безконтролно от две години. Това е резултат, това са вреди, които ги създаде престъпния капитал.

Затова трябва да бъде силни, държавата ни е в опасност, последната крепост е Прокуратурата на Р България и те затова *...лоша връзка/...* защото ако успеят и нея да преодолеят, вече държавата е тяхна.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Мила, благодаря. На Валентина Маджарова мнението е много важно, защото тя самата беше прокурор – интересува ни въпроса от гледна точка на самия магистрат, който е бил заплашван, защото знам, че ти беше с охрана дълго време, какво е нужно държавата да направи повече така, че посегателството срещу личността на магистратите, посегателствата, които сега започнаха да зачестяват – атентатът срещу Главния прокурор е само един повод, но аз знам назад във времето много магистрати са ми разказвали личните заплахи срещу тях, както физически, така и психическия тормоз, който им се оказва. Затова – знам, Валя, че ти беше човек, който беше охраняван, също хора от прокуратурата, която ти ръководеше – също имаха такава охрана поради факта, че техния живот беше заплашен. Какво може да се – самите вие какво намирате, като пропуск, който може би трябвало да се отправи като препоръка към – или законодателна, или някаква политика, която би могла да се направи с цел занапред тези случаи да все по-редки. Валентина Маджарова, заповядай.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: За мен действително тази тема е много чувствителна, защото буквално преди броени дни бях със защита. Мога да ви кажа, че това е едно изключително натоварващо психически всяко охранявано лице, всеки човек, на който му се наложи всъщност да бъде под охрана, самият факт, че ти знаеш, че никога не си сам и всъщност това пряко влияе на личния ти живот. Същевременно ти осъзнаваш, защото за теб става достойние причината и конкретния повод да бъдеш поставен под защита. Още повече, че при мен първия път, когато се случи, аз попълних декларация за отказ от защита, но тогава, когато ескалираха самите заплахи по преценка на силовите структури на мен ми беше

сложена охрана пряко моето желание да имам такава. Така, че действително темата е много, много чувствителна за мен. За съжаление всичкото напрежение в момента не ми намалява предвид обстоятелството, че такъв акт, такова посегателство фактически се случи. Да, не спрямо мен, но спрямо личността – в случая на Главния прокурор. Тъй като служебно ми известно, че спрямо него тези заплахи не са инцидентни прояви, така да кажа, а си беше системно и постоянно отправяне на такива, за мен е много, много страшно, че всъщност се пристъпи към действие.

Разбира се, като действащ магистрат не мога да си позволя да правя свободни съчинения и да давам правни оценки, защото не познавам фактите от самото разследване освен това, което в медиите си изнася и не мога *.../лоша връзка/...* да обвържа самата атака с конкретна заплаха, която преди това е била отправена.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Не е и това целта.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Моето мнение е следното, а всъщност ние сме тези, които сме призвани да се справяме, да се договорим с такъв вид престъпни прояви, като ги разкриваме, поддържаме обвинение и изпълняваме обвинителната функция пред българския съд. Аз лично считам, че трябва да спре това изключително агресивно политическо говорене и всъщност настройване на хората към самата правосъдна система. Защото доверието към нас е изключително, изключително занижено. В България страдаме от този синдром, че всеки разбира от всичко – всички сме инженери, всички сме лекари, всички сме архитекти, в случая – всички сме юристи. И когато се научим да уважаваме професията си – първо ние самите да уважаваме нашата професия и да дадем такъв пример към обществото така и те би следвало по някакъв начин да имат друг поглед към нашия труд. Защото има едно дълбоко, дълбоко непознаване и колкото по-дълбоко е непознаването, толкова по-широко е коментирането.

Прави ми впечатление, че в такива работни групи почти не участват действащи юристи – имам предвид и адвокати включително, защото ние не може да игнорираме и тях. Също искам да кажа, че по-малко укоримо е посегателство над фигурата на магистрат – бил той главен прокурор, от това посегателство към фигурата на адвокат, защото и такива са налице. Посегателство към фигурата на журналист – аз лично скоро работих по такъв казус. Просто по някакъв начин трябва да повишим самото доверие в нас самите, защото друг механизъм всъщност ние нямаме. Няма как – и изпадаме в шизофренна ситуация, ние сме тези, които трябва да разследваме такъв род престъпления и да ги разкриваме – какво можем да направим повече. Няма как да предотвратим очевидно настъпването на такъв род инциденти, тъй като това е пряко нашата воля. Просто това е в сегмента на силовите структури да ги регистрират навреме и да ги предотвратяват, така да се каже. Очевидно това не е станало.

Защо не искам, пак казвам, да коментирам. Просто трябва да спре това зловредно говорене по всякакви форуми, включително в телевизионни студия, от хора, които са лаици, които не разбират от нашата професия – те не разбират и от право, но някак си формират обществено мнение. И всъщност нашия труд е изключително девалвиран. Всъщност в момента няма смисъл да работим, защото каквото и да направим, каквото и да е акт, каквото и да е съдържание, то никога не е харесван, а по дефолт бива подлаган на критика. Всъщност това е проблема. Иначе законодателят в предходни народни събрания направи, разшири кръга на лицата спрямо – завиши санкциите, включително и за магистрати, разшири си кръга на всякакъв вид професии, но очевидно това не доведе до нужната превенция. Очевидно не се случи – агresiите към лекари зачестиха, аз не наблюдавам спад въпреки, че законовата санкция се повиши.

Второ, проблемът е другаде, проблемът е по-голям. Проблемът е в самото общество. И тук е ролята на екипа граждански сдружения, както и ГС към ВСС – просто трябва да има по-изявена позиция и тази позиция да се чува. Т. е. вие трябва да сте постоянно представени в такива форуми, в такива студия, за да се чуе и другата гледна точка. Защото иначе говорят едни хора – само едни, да, те безспорно сумират общественото мнение, но това не е истинско положение, това не е ясната картина. Картината е друга.

Аз принципно не съм съгласна и с това изключително широко дебатиране на случая – ами то донякъде доведе до девалвиране на самия инцидент, който за мен, като юрист, пак казвам, следвайте само фактите, медийно, които се изнесоха, то покрива белезите за терористичен акт. Защото просто в случая говорим за институцията главен прокурор, а това е част от държавността. Но самото говорене във всички сутрешни блокове, във всички обедни емисии, във всички вечерни емисии вече пети или четвърти ден – не знам, то просто това цялото нещо някакси доведе до девалвиране на самия случай.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: То всъщност е, до известна степен, това се и цели – да се омаловажи случилото се.

Съдия Георгиева или БСА дали иска да каже нещо по посегателството срещу личността на конкретния магистрат от личен опит? Съдия Георгиева, благодаря, че се включи.

ГАЛЯ ГЕОРГИЕВА: Здравейте. *.../лоша връзка/...* по тази точка, касаеща информация, свързана с личността на магистратите. Ние стоим в съдебната зала срещу всякакви престъпници. Държавата, разбира се в рамките на законодателството, с което разполагаме, се е опитала да ни защити по някакъв начин. Но в последно време аз забелязвам страшна ескалация на напрежението и на отношението към съдии, прокурори, следователи, което е изключително негативно. Обществото в продължение на години, уважаеми колеги и участници в този форум, беше настройвано, по моя преценка – говоря лично за себе си и

изразявам личното си мнение като дългогодишен магистрат, който повече от 30 години правораздава.

Случиха се недопустими неща. Най-напред си мисля, че грубо в тази държава беше нарушен принципа за разделение на властите. *.../шум в залата/...* власти много активно, за да се намесват в съдебната власт всячески. Положението в тази държава е това и е такава, защото политиците създадоха условие да бъде такава. Не може в ефир, не може в Народното събрание да влезе един министър на правосъдието и да нарече всички магистрати от специализираните структури „бухалки“. Това никога няма да го забравя. Също ония политици, които се опитаха да внушат на обществото, че ние сме безмозъчни същества, които действат по поръчение на някой. *.../шум във връзката/...* всеки, който казва, че съм била „бухалка“, нека да дойде и ще ми каже – По това дело, съдия Георгиева, Вие бяхте повлияна от еди-кой-си, той Ви внуши по този начин да постановите решението си, присъдата си. Не знам случай, в който аз да съм се влияла в моята работа, като съдия, от някой било то политик или някакъв външен фактор. Делата съм си ги решавала по вътрешно убеждение, по доказателства и спя спокойно.

Ето защо подобни изказвания на политици аз не приемам и смятам, че те са основния виновник – вместо да творят закони в НС, те в продължение на вече години внушават на гражданите в тази държава, че ние сме лоши, че всъщност ние създаваме проблемите в това общество, което е абсолютно невярно. И от там хората, които са осъдени от нас, естествено, че ще се стремят да ни отмъстят. И те, използвайки тези безконтролни приказки на политиците, на които всички бяхме свидетели, особено миналата година – няма какво да се връщам назад и да ви ги припомням, те започват да си отмъщават по всякъв начин.

Аз изпратих на вайбър на г-жа Карагъзова един филм, пуснат в YouTube и създаден от един т. нар. журналист – няма да соча имена. Като гледате филма, ще разберете за какво става въпрос. Значи, един т. нар. журналист – „ютубър“ му викам аз, един адвокат и един подсъдим, който е бил осъден от състав, на който аз съм била председател. Има брутални клеветнически твърдения, че присъдата, която състава, на който съм била председател и който съм била, е под влияние и по поръчение на политик в държавата. Нито познавам този политик, нито някога – казах, съм си постановявала съдебните актове по внушение отвън. Но ситуацията, в която съм поставена, този филм е пуснат в мрежите, той е гледан, има коментари – видях, че 200 хил. човека са го гледали. Сега какво, да ходя да водя от частен характер дела, да доказвам, при положение, че присъдата е влязла в сила, да доказвам аз – нали тази присъда е постановена по наше вътрешно убеждение на състава. Това ли да доказвам аз на един човек, който вместо да се превъзпитава в затвора – там му подсигурият всички условия, той да твори и да прави филми срещу магистрати, в случая срещу мен. Това е недопустимо!

И си мисля, че когато законодателя предвиди – за клевета, за обида и т. н. на магистрат, наказание, което да включва и лишаване от свобода, а не само глоби, тогава може би някои хора ще се замислят. Защото един човек, който е в затвора и който бива освобождаван непрекъснато от държавни такси в стотиците дела, които води срещу магистрати, полицаи и т. н., и всичко това му се прощава и на него се гледа като на човек, който винаги има право. Да, той има право, но и ние имаме права. Но обидно ми е да отида в районния съд и да пусна тъжба срещу такъв човек.

Освен това – поставям въпроса за морала. Моралът на журналистите, морала на адвокатите – те са наши колеги, може ли, допустимо ли е по този начин, като има влязъл в сила съдебен акт, това да е отношението на българския адвокат, това да е отношението на журналиста! И те да се опитват да превишават наказателното дело по този начин, да създават едва ли не основание за възобновяване и отмяна, да създават основание да бъде осъдена едва ли не държавата в Европейския съд.

Считам, че нашата държава е твърде толерантна към тези, които са осъдени от българските магистрати, но не дотам загрижена за това какво се случва с магистратите, които си вършим работата. Такъв филм, какъвто аз видях за себе си, а преди това имаше друг филм от друг, който пък беше с мярка за неотклонение и т. н., и коментари на политик, който някога оглавяваше една комисия за борба с корупцията в НС, за мен са недопустими. Държавата трябва да измисли механизми, с които да се бори с подобни посегателства. Защото и ние сме хора и повярвайте ми, подобни неща като види човек, особено в интернет пуснати – това безкрайно пространство където може безброй хора да четат, да коментират личността ти, е изключително неприятно. И както каза колежката Валентина Маджарова преди малко, то действа демотивиращо. За себе си казвам, че не съм се демотивирала, но виждам, че има колеги, които също са подложени на подобни посегателства и наистина хората се демотивират – не всички сме еднакви и не всички можем да устоим на подобни посегателства.

Ето защо трябва да има някакъв ред в тази насока и трябва да има сериозни санкции, но за това трябва да погрижи държавата. И си има власт, която трябва да създаде нормативна уредба, която да ни защитава по подходящ начин, а не да се позволява на хора, които не са допринесли толкова много за просперитет в обществото, да се подиграват с българските съдии, прокурори и следователи. Ами то това е удар по съдебната система. И как искаме да ни уважават, ако политиците говорят против нас, ако те не създават нормативна уредба, която да ни гарантира спокойно да изпълняваме задълженията си като магистрати. Просто, те създават условия хората, които ние сме осъдили, да застанат след това срещу нас, но да застанат така – гнусно, с едно посегателство върху нашия – не можем да се защитим. Не можем да се защитим! Няма да ходим да водим от частен характер дела! Това е някакси обидно. Поне на мен ми е обидно – да отида да пусна аз една тъжба срещу – да, срещу някой,

който е извършил грабеж, убийство и т. н., и присъдата му е влязла в сила, и той започнал да ме плюе – както се казва, и аз да отида да се занимавам с частен характер дела!? Той да има над хиляда дела срещу магистрати и полицаи, и да бъде воден всеки ден почти в съдищата да се подиграва със съдиите, прокурорите, дори тези, които му гледат заведените от него дела, да живее на държавни разноски, да се води на държавни разноски – ами то влизат тези пари от данъците, които ние плащаме добросъвестно. Да бъде освобождаван от държавни такси и знаейки, че той е в затвора, да го призовават на домашния му адрес – това на какво прилича!? Аз мисля, че магистрат – съдия, да бъдем по-единни, по-задружни и да имаме някакво общо становище по тези случаи, които уронват нашия престиж, авторитет на съдебната система.

Искам да кажа, че аз не принадлежа към никоя съсловна организация – не членувам. А не членувам, защото се убедих, че съсловните организации не ни защитават интересите. В последно време си мисля, че дори – някои от съсловните организации, обслужват чисто политически цели.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Точно така.

ГАЛЯ ГЕОРГИЕВА: И заради това аз няма да членувам в такива организации. Бяхте свидетели на закриването на специализирания съд и прокуратура – някои от съсловните организации да излезе – изключвам на прокуратурата организациите, да излезе и да каже ясно, че тези хора си гледат работата, че те не са „бухалки“, че това е обида, че това е клевета? Питам аз – кой ни защити и кой допусна по този начин политиците да ни обиждат и да ни клеветят? То наистина, честно казано, аз бих се чувствала неудобно да съм на мястото на тези полицити, които нито разбират от нашата работа. Аз съм сигурна, че тези, които толкова много говориха срещу нас, те не са влизали в съдебната зала. И някога съм задавала, в битността си на член на предишния състав на ВСС на един бивш министър въпроса – Г-н министър, като влезете в съдебната зала и ако сте адвокат, Вие знаете ли от коя страна на съда трябва да застанете?

Благодаря на Гражданския съвет към ВСС, че засегна тази тема. Въпросът за посегателството върху магистрати не се решава само с охрана. В битността си на съдия в Пловдив преди доста години и аз съм била с охрана цели 9 месеца. Но това е, както каза колежката Маджарова, изключително неудобно, изключително ограничава и придвижването ти, и контактите със семейството. Не бива да се стига дотам. Но за съжаление обществото така е настроено, че като че ли мрази съдебната система. И пак – за да не се повтарям, задайте си въпроса, като изгледате този филм, който ще помоля г-жа Карагьозова да го пусне по телефоните, за да го видите, и мисля, че трябва да се създаде някаква организация от общественици, магистрати за борба с тези явления и да ги пресечем по някакъв начин, не може по друг начин да се действа. Но вярно е, че ние сами си създаваме авторитет и това е вярно! Но не може да застанеш пред медиите и да се обърнеш с лошо към всички! Ако някой е сгрешил, нека го посочат кой е, но ги е страх, защото може да им заведат дела и затова

всички ги слагат под един знаменател и наричат с най-безобидната, за политиците, дума „бухалки“.

Колеги, благодаря ви за вниманието. Ще се изключа, защото съм на работа.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Може ли да останете за малко. Изненадана съм от изказването, това, че Вие не знаете, че Ви защитавахме, не значи, че такава защита не е имало. Нашият Център и „Диалог за правосъдие“ излязоха в няколко телевизии да говорим в подкрепа на специализираното правосъдие. Писахме становище, правихме срещи.

ГАЛЯ ГЕОРГИЕВА: Госпожо Георгиева, аз говоря за съсловни организации, говоря за съюзи на магистрати, на организации на съдии. Защото само от прокурорите защитиха прокурорите и съдиите – тези съсловни организации. Аз Ви благодаря, аз съм чула Вашата защита, гледах Ви по телевизията. Вие постъпихме, според мен, съвсем коректно. Но се учудвам на липсата на колегиалност. Може ли да има съсловни организации на съдии и те да си мълчат – прокурорите не са си мълчали! И да чакат ние да бъдем закрити, т. е. на нас да ни „отрежат главите“, да ни обиждат, да ни унижават и те да си мълчат. Ами днес закриха специализираното правосъдие – миналата година го закриха. Ами ако речат, че нещо други не им е изгодно и не се решават делата както на тях им изнася, друг съд ли ще закрият, на друга структура ли ще посегнат!? Това имах предвид.

Аз Ви благодаря, нямам претенции към тези организации – НПО-та, които застанаха, според мен, справедливо. Ние сме следили всички изяви по медиите.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Реплика на БСА – Пенка Велинова.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Искам да кажа, съдия Георгиева, че ние имахме активно участие по отношение на закриването на специализирания съд и в процедурата по закриване, и сме изразили становище и до КС. Навсякъде, където ни беше дадена възможност да вземем отношение, ние сме взели отношение, но истината е, че нито една медия не ни е поканила.

МАРИЕТА РАЙКОВА: Не, и при медиите сме били.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Медиите наистина имат филтър за това.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Аз Ви разбирам. Член съм на УС на БСА, писали сме, изпращали сме становища, но в интерес на истината не сме получили възможност в нито една голяма телевизия или медия да изразим пред по-широка аудитория становището си. Каквото можем, сме направили. Като цяло не, че някой ни е чул.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Конкретно за закриването на специализираното правораздаване.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Да, специализираното правораздаване и също по отношение на начина, по който беше направено и всичките тези обиди от страна на представители на изпълнителна и законодателна власт по отношение на магистратите в тези институции. Категорично сме изразявали становище и в писмени становища.

ГАЛЯ ГЕОРГИЕВА: Колега, Вие не ме разбрахте. Аз казах, че колегите – съдии, не са ни защитили, от другите съдилища. Мълчаха си, гледаха си рахата – както се казва, какво ще се случи с нас. Ами ако утре кажат, че административните съдилища също са такива специални и трябва да минат към общите – какво ще се случи!?

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Не е изключено и това да се случи.

ГАЛЯ ГЕОРГИЕВА: Да. Да кажем, че там на някои политически сили няма да им изнася правораздавателната дейност на този вид съдилища. Това е много недостойно, затова го казах.

Иначе за вашата асоциация – да, знам, че сте със становище, в течение съм, още повече, че работим в една структура с Вас. Благодаря още веднъж, хубав ден на всички!

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Така е. Благодаря и аз.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря, г-жо Георгиева.

/Галя Георгиева напуска заседанието./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Росен Димитров с предложение по тази точка и коментар.

РОСЕН ДИМИТРОВ: Благодаря за възможността. Всички сме свидетели, че в момента, във връзка с посегателството срещу главния прокурор, се оформят две тези. Първата е, че действително има атентат, а втората е, че главния прокурор сам си е самоорганизирал такъв, за да може да каже или да може да заяви, че е или че прилича на Джовани Фалконе. На някои от нас може да им се струва наивно и смешно, но фактите са такива и в резултат на тези факти в момента се извършват три разследвания.

Първото разследване е реалното разследване, което се извършва от следователи от Националната следствена служба (НСЛС), второто разследване е във Фейсбук от всички тези „специалисти“ и третото е медийното разследване – по всички национални телевизии. Днеска разбирам, че има и четвърто разследване – то е от парламентарната трибуна по повод питане от един депутат, питайки един вътрешен министър, който пък взел, че рекъл, че главния прокурор бил сам или нещо такова. Ако съм неточен, извинявайте, само погледнах тази новина.

Според мен позицията на този съвет днес би следвало да е в посока на това, че няма световна криминалистическа практика часове или дни след извършването на такова сериозно деяние по медийте, по Фейсбук или където и да е другаде да се съобщават факти за извършените действия по разследването, да се изнася каквато и да е информация за лицата, които са замесени, които са пострадали, присъствали на инцидента, както и за взривните вещества, които вероятно са използвани. Точно обратното е вярно. Съвсем нормално е в такава ситуация органите по разследването и всички замесени лица, било то и специалисти, които са ангажирани по един или друг начин, било с изготвянето на експертизи, становища, съвети и т. н., да изнасят по медиите подвеждаща и заблуждаваща информация. Това, което

се иска от политици, които са придобили определена известност или адвокати по медиите едва ли не да се съобщава пред обществото всичко, което става, за да може това толкова заинтересовано общество да бъде запознато е също в сферата на правната шизофренност, което се каза по отношение на предходната точка.

Позицията на общественения съвет би трябвало да е точно такава, че не в интерес на разкриването на обективната истина, съобщаването на факти от разследването, подозрения относно извършители, подбудители, помагачи, свидетели и пострадали лица. Това не е в никой случай от интерес на обществото и гражданите. То може да ползва и ще ползва само и единствено лицата, които са разследвани и това ли в крайна сметка иска обществото, независимо дали това общество харесва работата на прокуратурата, дали харесва или не личността на главния прокурор. Какъв е интереса на обществото – да се получи едно всестранно и обективно разследване, в което наблюдаващия прокурор ще разреши да бъдат изнесени определени факти от делото или няколко часа след самия инцидент всичко да бъде ясно и да се съобщава от трибуната на Народното събрание!? Няма как второто да е вярно и няма как всички тези Фейсбук „специалисти“, всички тези медийни „специалисти“, парламентарни „специалисти“, които осъществяват няколко паралелни разследвания наред с основното разследване, да искат и да призовават за нещо такова. Общо взето това е, което исках да ви кажа.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря, адв. Димитров. Думата искаше съдия Райкова – заповядайте. След това – прокурор Маджарова. За мен е важна вашата гледна точка – как вие се чувствате, като магистрат подложен на това.

МАРИЕТА РАЙКОВА: Аз по-скоро съм гост. Да, това, че го осъждаме, това не подлежи въобще на коментар.

В случая, с оглед темата, която сте посочили по т. 2, подходите за повлияване на един магистрат винаги са били различни. Този, който коментира съдията Георгиева, е перфидния начин да се повлияе – в случая тя си е свършила работата, имаме влязла в сила присъда. Но да се повлияе върху нея, един вид като наказание заради постановения акт и като „размахване на пръст“ към другите магистрати да си правят сметката, когато постановяват други актове, какво може да повлече това от обидените наказани.

Разбира се случая с главния прокурор е еманацията на повлияването.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Не бих казала. За мен всеки магистрат е еднакво – и като обществен интерес.

МАРИЕТА РАЙКОВА: Еманация, като посегателство, защото тук имаме вече физическо посегателство, което е по-рядко в историята на съдебната власт прилагано, не е единствен случая, разбира се. Разбира се, както каза колегата, шизофренна е ситуацията в обществото в момента и в начина, по който се коментира случая. И тук мисля, че принос

имат всички да се докараме до това – пък какъв бил взрива, всеки да може да излезе, пък някой бил експрет преди 30 години и по негови спомени така и така.

За съжаление ние няма да можем да привнесем много по решаване на казуса, но това е казус, който се решава единствено с разкриване на извършители и поръчители. Няма друг начин, каквото и да кажа в момента, докато не се достигне до тях, ще се правят всякакви интерпретации.

Но в нещо нямаме съмнение – че някой или група от хора дотолкова имат самочувствие за недосегаемост и са убедени, че няма да се стигне до тях, че са си позволили да изработят, поръчат взрив, да го поставят, да следят главния прокурор и знаете резултата от това физическо посегателство. Тези хора са убедени, че няма да се стигне до тях.

Сега, да казвам лозунги какво разследване се проведе – ще видите, ще се стигне и дали ще бъдат наказани, не мога да го кажа в случая и това е резултат от целия разпад на държавността последните години, от това объркано общество, на което му се подават от различни медии различни сигнали, инсценировки, пък главния прокурор как участва в този филм и в крайна сметка и в резултат от ниското доверие в съдебната власт.

Така, че това, което вие може да направите, като членове на ГС към ВСС, действително подкрепям казаното от колегата, че най-малкото може да се каже, че трябва да не се говори, ако може, въобще до момента, до който не се стигне до конкретно лице, до конкретни факти, които да се представят на обществото. Това е.

Ако иска колегата Велинова нещо да добави.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: От името на БСА сме публикували на страницата си съвсем кратко съобщение, с което сме изразили съпричастност с личността на главния прокурор, заявили сме своята надежда, че ще бъде проведено бързо, обективно разследване, че извършителите ще бъдат изправени пред съда и сме изразили становището си, че подобни деяния са нетърпими в правова държава. Случаят е изключително сериозен, тъй като в случая е налице, според мен, извършено престъпление срещу изключително висш орган на съдебната власт, какъвто е главния прокурор, най-вероятно във връзка със службата му – съмнявам се да е някаква частна история, т. е. това е директно посегателство срещу държавната власт.

Всичките тези спекулации – какъв бил взривът, пък дали не е инсценировка, за да се спаси от въпросния законопроект, за мен лично всичките тези неща са несериозни, защото на тази длъжност се избират юристи с дългогодишен стаж в областта на наказателното право и процес, с много сериозна кариера зад гърба си и с високи професионални и морални качества. Не мога да допусна, че лице, избрано на длъжността „главен прокурор“ ще извърши такава инсценировка, най-малкото поради здрав разум, защото една такава инсценировка – тук става въпрос за престъпление, без значение дали това престъпление как ще се класифицира – дали ще бъде терористичен акт, едва когато излезнат детайлите, ще

преценят вече конкретните наблюдаващи прокурори и разследващи дали е терористичен акт, дали е някакво друго престъпление, например свързано с държане и използване на взривни вещества, дали се касае за закана за убийство или за опит за убийство. Това са неща, които след изясняване на фактите, да се изяснят. Но категорично става дума за престъпление и главния прокурор би следвало да е наясно, че това престъпление ще бъде разследвано и естествено, след като е разследвано, би следвало да се предположи, че може да бъде разкрито. Едно такова деяние крие голям риск, в смисъл да се установи всъщност какво точно се е случило. Не мисля, че един уважаващ себе си юрист би поел такъв риск в името на такава кауза да се спази от един закон, който очевидно е противоконституционен още повече. За мен лично изобщо пускането в пространството и тиражирането на тази версия е проява на огромно неуважение към съдебната власт – не само към главния прокурор, но и към съдебната власт.

По отношение на посегателствата срещу личността на магистрата, което всъщност конкретния повод е – да, това нападение над личността на главния прокурор, което се надяваме да бъде разкрито и хората да бъдат изправени, всичко да се изясни и да бъде поднесено на обществото тогава, когато има достоверна информация. Но всъщност българските магистрати – постоянно тяхната личност по един или друг начин във времето е ставала и става обект на посегателство. Най-често това е опит за психическо повлияване – говорим за доста отдалечени във времето времена, когато се посочваха, кръщаваха се някакви операции с имена на съдии, упрекваха ги за това, че са взели конкретни решения – в медиите. Това нещо достигна своя връх в процедурата по закриване на специализирания съд и прокуратура, в която аз бях пряк участник. И точно в тази процедура личността на всичките магистрати от специализираните органи бяха засегнати в изключително голяма степен от безотговорното говорене по медиите не само на хора, които са извършили престъпление, както е в случая с конкретния филм, за който говори Галя Георгиева, но и на хора от изпълнителната власт и от хора от НС.

Всичките тези дебати, които се водиха, всичките тези обиди, всичките тези лъжи, недостоверни данни, които се внесоха и в мотивите, и в обсъжданията на законопроектите – те няма как да не се отразят на обществото като цяло, няма как да не поощрят хората, които се занимават по занятие с извършване на престъпление – един вид виждате ли, държавата стои зад вас и те бяха много сериозно посегателство върху личността на всеки един от магистратите, които в продължение на години са си вършили работата в тези съдилища. И то тук говорим за конкретно институционално нападение върху всичките наказателни магистрати, които работиха в специализираните органи. Там се изговориха толкова много неща, че дори не искам – Галя Георгиева се сети за думата „бухалки“, но това е едно от най-меките определения, които бяха казани. Няма смисъл и дори не мога да си ги спомня сега в момента. Естествено не бихме могли да съдим никого, защото се говори общо за целите

структури, за всички магистрати, които работят в тях. Как очаквате в такъв случай хората, които са извършили престъпления, да не се чувстват уверени, че могат да си позволят каквито и да е посегателства по отношение на хора на съдебната власт, след като българските политици имат такова публично поведение по отношение на тях.

И не само това. Прие се един противоконституционен закон – говорим за разпоредбите за преназначаване на магистратите, което е също един вид институционално накърняване на независимостта – това е признато с решение на КС, в момента не си говоря измислици. КС каза, че българския Парламент, който гласува този законопроект, МП, което го внесе, част от екипа, на което и сега мисля, че е още в МП, включително и президента, който го подписа – въпреки, че го бяхме сезирали с нашите оплаквания за противоконституционност на разпоредбите за преназначаване на магистратите, всъщност беше приет един противоконституционен закон, който действа около 2 месеца, по който трябваше да бъдат преназначени българските магистрати и което не се случи единствено, тъй като ВСС отказа да приложи този закон преди произнасянето на КС. И всеки един от нас има право в момента да съди държавата за накърняване на независимостта на конкретния магистрат. Аз също съм си мислила по въпроса дали да не го направя, но има определени задръжки в тази насока, вече има и тълкователно решение срещу кого следва да бъде насочен такъв иск за вреди от непозволено увреждане, което беше прието от ВКС скоро. То касае имуществени вреди, не неимуществени, каквито са нашите, но няма пречка да се приложи и по отношение на неимуществените вреди.

Всъщност всичко това, което се случи, в много голяма степен накърни независимостта на всеки един от магистратите, който работеше в тези институции и всеки един от тях може да си търси правата, сам за себе си всеки трябва да реши дали да води такива дела срещу държавата или да не води. За мен е малко обидно да водя такива дела срещу държавата, още повече, че съм български магистрат, но все още не съм решила категорично дали няма да го направя. И когато държавата напада българските магистрати по такъв начин, когато изобщо не се вслушва в това, което се говори, няма как да очакваме, че хората, които имат малко понизко правосъзнание няма да стигнат и до физическо посегателство. Случва се рядко, но се случи.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Това би било много опасно обществено проявление.

РОСЕН ДИМИТРОВ: Би ли било обидно за Вас, ако съдите държавата за символична сума от 1 лв. – ето това е един начин, според мен, да се покаже, че, виждате ли, ние не искаме да съдим държавата, но няма друг начин да противодействаме на всичко това, което се случва.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Защото като няма реакция срещу онзи законопроект, те си позволяват днес да внесат този законопроект, който също е едно извънредно и противоконституционно.

МАРИЕТА РАЙКОВА: Знаете за преюдициалното запитване – то е в този контекст. Само да добавя за тези, които може би не знаят – ние имаме отправено и преюдициално запитване, аз имам по мое дело.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Аз ви поздравявам за тази инициатива, защото бяхте единствените.

МАРИЕТА РАЙКОВА: Изложили сме законопроекта, мотивите към него, всички изказвания, всички публични изказвания по медии и питаме ЕС дали при този закон, който е приет, обявяне на негова противоконституционност в определени част, до каква степен е накърнена нашата независимост – на тези магистрати, които сега сме в другите съдилища и продължаваме да си разглеждаме делата на Специализирания съд. Доколкото знам в момента ЕС събира становищата на всички държави.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: А какво би последвало ако ЕС се произнесе в това е, че е накърнено.

МАРИЕТА РАЙКОВА: Зависи как. Най-малкото, което аз ще направя, ще се отведа от всички дела след като ми казват, че аз не съм независима при тяхното разглеждане.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: А в обратния случай?

МАРИЕТА РАЙКОВА: Не знам дали има само два случая. Произнасянето на ЕС може да бъде в много аспекти – не са „независими сте“ или „не сте независими“. Всеки би следвало, като види решението да прецени точния изказ и съответното тълкуване, което трябва да има – какво казва или намеква ЕС и да прецени как да процедира с делата, които все още не е приключил, на Специализирания съд. Но разбира се, моето мнение е, че ако кажат, че с този законопроект тези изказвания за „бухгалки“ в пленарна зала, с които той е приет, те са част от закона, независимостта, ако е засегната, не бих казала, че мога да гледам повече делата на Специализирания съд. Те трябва да започнат отначало.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Това ще бъде много ключово произнасяне – по преюдициалното питане, защото да не се върнем в изходна позиция. Аз ви поздравявам, че поехте инициативата, защото е много трудно да се изпише и много обемно едно преюдициално запитване.

МАРИЕТА РАЙКОВА: Разбира се, аз срещнах и упреци – сега ще се изложим пред чужденците. Ами, изложихме се пред чужденците още преди.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Валя Маджарова искаше думата, заповядайте.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Искам нещо съвсем кратко да кажа, по-скоро да предложа. Аз също станах свидетел в един сутрешен блок – връщам се на повода с огледа на покушението срещу главния прокурор, как в реално време с един експерт, както каза съдия

Велинова, който преди колко години е спрял да извършва такава дейност, да направи нещо като оглед на огледа. Това е грубо обругаване въобще на цялата съдебна власт. Това са едни внушения към обществото. След като действията по разследването следва да се проверят, ама те – видиш ли, правдиви ли са или не са.

И ми идва идеята – спомням си назад във времето какви процеси и кое наложи реструктурирането на един орган в системата, т. е. дерегулиране на цялото това медийно говорене да има някакви правила, да има някакъв контролен орган, защото другото доведе до парадоксални ситуации в държавата. И тъй като, вярвам, всички сме на мнение, че съдебната власт е един от основните стълбове на държността, очевидно доверието в нея е сринато, очевидно този стълб е в опасност. И за това, дали няма да е удачно този граждански съвет да излезе с едно предложение, а именно то да е – сформирание на обществен съвет, на обществен орган за повишаване доверието в съдебната система към този основен стълб. Защото миналата година и със съдия Велинова, и със съдия Райкова, и с други колеги имахме възможността да посетим Европейския парламент. Искам да ви кажа, е информацията, която постъпи три тях е силно, силно изкривена – просто е изкривена! Но действащи магистрати нямат тази възможност да правят това нещо, когато се налага – те нямат тази *.../лоша връзка/...*, а ние – защото ние всъщност работата ние сме по съдебните зали, а не то НС, по комисии и т. н. Затова си мисля, че би било много удачно да се сформира такъв обществен съвет, който да е абсолютно независим, с единствената цел повишаване доверието в съдебната система.

Факт е, че ние сме български магистрати, факт е, че до настъпване на някакви събития ние ще продължим да бъде магистрати. Факт е, че аз, лично, не съм „бухгалка“ и това го твърдя, познавам съдия Велинова – и тя не е „бухгалка“, познавам съдия Райкова – и тя не е „бухгалка“. Съдия Георгиева преди това говори – също не е „бухгалка“. Аз съм гледала този клип – действително е изключително неприятен. И на никого не би било приятно негови близки да го изгледат, защото там се правят внушения. Затова, просто е дошло такова време – трябва да се предприемат някакви действия и тези действия трябва да се подкрепят от държавата. Това е моето мнение и ви предлагам да го обсъдите дали няма да е резонно да излезете с такова заключение – предложение към държавата за сформирание на такъв обществен орган за повишаване доверието към съдебната система.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Мария, искам да разкажем малко за нашата инициатива с **Никодимчев** – те са една организация от журналисти, които спомагат за чистота на медийната среда. Ние участваме с Росен, с Мария и в момента те регистрират, ще развиваме и ще продължаваме да развиваме много силна дейност точно в такива случаи, когато са изопачава истината. А пък аз все пак ще трябва да напиша тия дни едно писмо до СЕМ да какви *.../лоша връзка/...* програма „Хоризонт“ предаването на Силвия Великова колко пъти кани за събеседници, които изразяват позиция, различна от тази по програмата на

прокуратурата. Също така в тази програма, в следобедния блок, има още една – Янкулова, която също целенасочено кани. Сега, тъй като приемат *.../лоша връзка/...* ще попитам до момента колко събеседици са говорили в защита на това, че има атентат, а не инсценировка. Така, че от нас също зависи.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, Слава Богу, че започва да се формира някакъв кръг от медии, които малко късно, за съжаление, започват да разясняват на обществото всъщност какво работи българския прокурор, какво работи българския съдия. Нямаме нито едно предаване в национален ефир, което да е на тема съдебна система. Хората наистина – освен по Нова телевизия някакво хумористично, което много широк кръг от българското население възприемат като реалност, в смисъл те това си представят, че „Съдебен спор“ представлява съда в България и не осъзнават, че това е някакво шоу.

РОСЕН ДИМИТРОВ: И когато някои адвокати, които са си извоювали някакъв авторитет и се появят по национална телевизия и кажат, че независим чуждестранен екип би трябвало да разследва българско деяние, българско престъпление, съобразно българските закони – тук вече излизаме доста извън рамките дори на „Съдебен спор“ и на другото предаване по Нова телевизия – „Съдби на кръстопът“. Тук вече отиваме към една наистина бутафория и дори правната шизофренност е твърде меко казано за действителността, която адвокати, политици и т. н. осъществяват по медиите.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Между другото, тук ми напомниха, че към ВСС съществуваше комисия по публична комуникация, която отговаряше точно за това – за медийната политика на съдебната власт. И тази комисия беше закрыта. Затова може би днес можем да се обърнем и към ВСС отново да помисли комисията по публична комуникация, която беше свързана с пиара на ВСС отново да бъде възстановена и да работи проактивно в полза на това да се изгласка от дъното общественото доверие в българските магистрати. Защото ВСС всъщност е шапката на съдебната власт и той е този, който също трябва да поеме своята роля. В момента ВСС няма никакъв пиар – това е факт.

РОСЕН ДИМИТРОВ: Така, както Главна прокуратура има страница във Фейсбук и изнася определени факти, включително и в момента се запознавам със становището на Сийка Милева, това би могло да съществува и по отношение на ВСС. Ето, днес прокурор Милева е направила изявление относно изказванията на министър Демерджиев, че в колата на главния прокурор не е било семейството му. Ето, отново тук се развива едно огромно „цунами“ и от него една огромна „вълна“ срещу прокуратурата – ама вие защо ни лъжете, семейството му е било там или не е било там.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Единственото нещо, което е казало НСЛС е, че в колата е имало повече от двама човека. Никой никога не е казвам, че това е семейството му – само това беше казано и от там вече тръгнаха спекулациите, но не искам в момента по този конкретен случай да говорим.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Аз не мисля, че по едно действащо в момента разследване това е от голямо значение. Значи, разследването се занимава с това извършено ли е престъпление.

/Говорят едновременно по последните публикации от деня в медиите относно подробности по атентата срещу главния прокурор./

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Прекалено много се говори – кой какво е казал, кой кога го е казал – това няма никакво значение. Предметът на едно разследване е има ли извършено престъпление, какво и от кого. Това е работата на следствието и на прокуратурата. Какво значение има дали в колата са били – ами ако беше избухнал взрива в момента, в който този автомобил се разминаваше с друг автомобил и ако бяха пострадали други хора, защото по принцип едно взривно устройство би могло да причини щети и на случайно намиращи се хора там. В смисъл в момента има данни за конкретно извършено деяние, което най-вероятно покрива някаква правна квалификация от всичките тези възможности, които НК предвижда. В момента се води следствие, предполагам, че ще бъдат разпитани извършителите, предполагам, че ще бъдат изправени пред съд. Колкото до идеята за това, че това нещо е инсценирано – защото може след това нещо да се прави връзка дали децата и жената са били вътре с това дали е инсценирано от главния прокурор. Ако е инсценирано, би следвало следствието да го установи този факт. Но аз лично много се съмнявам, че разследването би открило нещо такова – никой разумен човек няма да направи подобно нещо. Няма защо да го прави човек на такъв пост, просто рискува прекалено много.

МАРИЕТА РАЙКОВА: А и след всичко, което обсъдихме, няма нищо страшно от този законопроект, мисля, за главния прокурор – точно по този ред, според мен, не само главния прокурор, но и никой не може да бъде разследван.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Между другото в „ПИК“ повдигнах въпроса дали сегашния министър, който е вносител на този законопроект, има въобще юридическа правоспособност по българско право. Така, че има много причини, поради които качеството на този законопроект да е такова.

МАРИЕТА РАЙКОВА: Качеството на този законопроект е такова, защото при нас винаги властта, която кове законите, се опитва да ги направи така, че да контролира тези, които ще ги прилагат. И защото законите се правят за конкретен казус, конкретна личност и не проработват в принципно положение за цялото общество.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: И за съжаление в Парламента няма качествени юристи, да не говорим за такива, които са правоприлагали някога, което е големият проблем. Всъщност вие единствено може да изпълнявате законите, които тези лаици творят.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Не бих ги нарекла лаици, защото това би било неуважение – все пак са законотворци.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Но все пак трябва да говорим фактите.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Още нещо, което се оказа по време на обсъжданията на предишния законопроект по закриването на специализираната прокуратура и съд – това е много специфична материя. Тук трябва да се съобразят със становищата на практикуващите юристи. Практикуващите юристи – това са съдии, прокурори, следователи и адвокати в тази материя, но без да се дава приоритет на това, което едната страна казва без изобщо да се вслушват в аргументите на другата. Материята е много специфична, детайлите са изключително важни. Т. е. идеята, че ще напишем нещо и то ще проработи, защото принципно така сме написали нещо общо, няма да стане – детайлите са изключително важни. Във всяка една материя, нормите са взаимно свързани с друга. Отделно те трябва да се подчиняват на принципите на Конституцията.

Т. е. изисква се много добро познаване на конкретните материални и процесуални закони в областта на наказателното право и процес и е съвсем нормално, че Парламента, където имат, естествено, правоспособни юристи, но не са работили професионално в тази област, да не са им наясно детайлите. И тук вече идва уважението към хората, които се занимават с тази материя, да ги викнеш, да ги изслушаш и да се опиташ да се вслушаш и да намериш рационалното в това, което ти казват. Всичко може да бъде променено, всичко може да бъде измислено, трябва да се направи по начин, който съответства на Конституцията и на законите в страната – и това е принципа на правовата държава.

В нас винаги принципът на законосъобразност се поставя след принципа на целесъобразност. Решили сме да закрием тези органи – значи ще го направим, но дали това нещо отговаря на Конституцията, на законите на страната, на принципите на правовата държава, на разделението на властите – не ни интересува. Значи, ние ще прегазим всичко, за да постигнем това, което сме решили.

Същото е сега с този законопроект на главния прокурор – решили сме, че главния прокурор ще се разследва от съдии, които ще станат прокурори. Но дали това нещо съответства на нашата конституционна уредба и то КС им го е казал в едно от конституционните решения – мисля, че беше или КД № 15/2019 г., или КД № 4/2020 г., че такава промяна изисква конституционна промяна. Казал им го е, тъй като в момента конституционната уредба на структурата на съдебната власт не позволява създаването на такива извънредни фигури. И той им го е казал, но очевидно трябва да им го каже още веднъж, за да се вслушат.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре. Нека да помислим за текста, свързан именно със зачестилите, ескалацията на посегателството върху личността, върху магистратите в България.

Един път – да се противопоставим на агресивното политическо говорене срещу магистратите и в частност наказателните магистрати, защото, според мен, те са всъщност

тези, които са поставени, спрямо тях най-много се агресира в тона – това са прокурорите, наказателните съдии и следователите.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Да кажем и много други, навсякъде, просто е страшно.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да. То, посегателството, може да бъде както физическо, така и психическо – терор с думи, което се случва конкретно. Тази точка, за да я поставя всъщност конкретния случай беше този, за който ме алармира съдия Георгиева. В последствие стана и терористичния акт, който е извършен спрямо главния прокурор и всъщност се наслагаха събитията, не съм илапа предвид само посегателството върху главния прокурор.

Този текст да е свързан с противопоставяне с агресивното политическо говорене, тъй като то руши общественото доверие в съдебната система, като цяло, да се препоръча на ВСС отново да бъде създадена проактивна политика, свързана с връзки с обществеността – PR, и, както Росен каза изречението, което е свързано, че не е в интерес на разкриване на обективната истина

РОСЕН ДИМИТРОВ: Разгласяването на каквито и да било факти по определени разследвания, особено няколко часа или няколко дни след извършването на конкретно.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Непосредствено след /действието/ и не е в обществен интерес

РОСЕН ДИМИТРОВ: Именно, ето – днес се стигна до там да се излезе с информация, че главния прокурор е бил сам в колата.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да. Че не е в интерес на разкриване на обективната истина.

РОСЕН ДИМИТРОВ: Изнасянето на факти по конкретно престъпление.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Непосредствено след.

РОСЕН ДИМИТРОВ: След извършването на конкретно престъпление. Обществото няма интерес от това и в крайна сметка това би се ползвало само от тези, които разследването се опитва да установи.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Записала съм – също така ясно да се покаже, че явлението посегателство срещу българския магистрат ще бъде преследвано и наказвано като най-тежко престъпление в рамките на предвиденото в закона. Т. е. целта на това наказание да се явява като мерило за наказване на всеки следващ подсъдим по подобно обвинение, т. е. да се сложи едно наистина най-строго наказание, за да може оттук насетне, с цел превенция, да се вижда каква търпимост или нетърпимост ще има в обществото и в съдебната власт спрямо подобни посегателства. Защото, както виждаме, започват да ескалират, те започват – не само, че няма назад, а става все по-брутално. И един такъв инцидент утре ще доведе до друг, защото това ще е вълна, една лавина. Както в Сърбия – преди три дни стрелят деца и днеска

отново, разбирате ли, аз съм сигурна, че единия е повлиян от другия случай. Защото на този му идва на акъла, че това минава. То може и защо не.

Така, че за мен наистина е важно да бъде наказвано по най-строгия начин посегателството върху българските магистрати, за да се създаде една бариера тази ескалация да спре. Защото наистина, според мен, това ще стане, ще станем свидетели на още такива посегателства.

МАРИЕТА РАЙКОВА: За да бъде наказан някой, трябва да бъде хванат за това нещо. Това, което казва колегата е удачно. За да стигне до обективни резултати в това разследване.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Но когато се стигне, то да бъде наказано и то тежко – в рамките на предвиденото в закона.

МАРИЕТА РАЙКОВА: Преди това трябва да се обърне внимание и да се спре експлоатация на обществото с разнопосочни новини, защото това ще повлияе негативно на провежданото разследване.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Или поне да се спре с политическото говорене. Да се ползва историята в нечии интереси в Народното събрание.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре, нека акта ни бъде в тази посока – да се противопоставим на агресивното политическо говорене срещу съдебната власт в България, което руши общественото доверие в нея. Обаче това, че говоренето непосредствено след такива инциденти не е в интерес за разкриване на обективната истина – към кого да го адресираме.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Към институциите, които говорят. Към обществото. Исканията за разкриване на факти, исканията за научаване на информация от факти на разследването няма как да се осъществи на този етап. Не може да искаш ти на втория – третия ден да ти кажат какво е било, кой е бил, какво е установено, има ли следи и т. н. Към СЕМ ли, към медиите – да го адресираме. Е, то нали има свобода на словото. Те, медиите, трябва да се самоограничат – няма кой да ги ограничи. То не говорят само те, лошото е, че говорят и хора – политици. Има свобода на словото, те си канят гости. Да кажем, че нашата позиция е такава, на ГС към ВСС, че не е в интерес разкриването на обективната истина, говоренето по факти непосредствено след извършването на. Също така трябва да разчитаме на самосъзнанието на обществото да се самоограничи – то да ограничи. Отворено писмо може, отворено писмо от ГС към ВСС по точката, че приема. Отворено писмо, защото няма към кого да се адресира, няма адресати. Може да е становище – становище към обществото, че разкриването на.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, да. Понеже произнасянията на ГС към ВСС са с актове – добре, нека да е отворено писмо. Всъщност да е становище, че ГС към ВСС се противопоставя на агресивното политическо говоренето, което накърнява общественото

доверие; счита, че не е в интерес на разкриване на обективната истина изнасянето на фактите.

РОСЕН ДИМИТРОВ: Изнасянето на фактите по разследването, непосредствено след извършване на деянието, извършване на твърденото престъпление.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: „Престъпление“, може и „деяние“.

РОСЕН ДИМИТРОВ: „Деяние“, защото в крайна сметка да не се окаже наистина, че е самоинсценировка и онези да бъдат задоволени – онези, които казват, че той сам си го е направил.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да отправим ли препоръка към ВСС отново да създаде такава комисия по публична комуникация – те направиха този сайт на ВСС, има информационна рубрика, детска версия какво представлява съдебната власт, образователната програма с Министерството на образованието и науката.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Аз съм за това, което ти предлагаш – да се подтикне ВСС, да се препоръча отново да помисли създаване на такава комисия.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Създаване на комисия по публична комуникация, която да работи проактивно за повишаване на имиджа на съдебната власт.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: И може би да орегулира тази пиарска кампания, която да бъде уеднаквена за подобни случаи. Защото в едни случаи се изнася буквално цялата информация от разследването преди още да са разпределени нещата на съответния магистрат, а в други случаи нищо не се казва.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Мисля, че точно на ВСС, като шапка, е там мястото да има такава структура, която да следи в съдебната система – независимо дали е съд, прокуратура или следствие, когато се случват такива неща, да изнася проактивно информация, а не само да опровергава вече някакви изнесени.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Защото считам, че на хората като им се каже, че това е следствена тайна, тук няма да влизате, тук няма да снимате, никой няма да дава интервю, тогава пък може да се обърнат нещата.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Между другото точно тази комисия, която беше закрыта – по публична комуникация към ВСС, създаде Медийна стратегия на ВСС тогава, Комуникационна стратегия.

Актът да бъде в смисъла на това – препоръка към ВСС да се създаде отново тази комисия, която да има проактивна медийна задача към обществото, да се противопоставим срещу агресивното политическо говорене срещу съдебната власт в България, което уронва общественото доверие в нея и всъщност е причина за ескалация, може би, на тези случаи на посегателство върху магистрати. И третото беше, че не е в обществен интерес разкриването на факти.

РОСЕН ДИМИТРОВ: Тук с колегите стигнахме до едно заключение – само обективното разследване ще достигне до истината, каквато би могла да бъде и самоинсценировка. И, ако се установи такава, то лицето, което е направило тази самоинсценировка, би следвало също да носи наказателна отговорност.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: То това е свързано конкретно с атентата.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Не, ние искаме да кажем въобще. Темата е посегателство срещу магистрати. Според мен е важно да се каже, както е в заглавието на темата, че посегателството срещу личността на конкретния магистрат, ГС към ВСС го разглежда като посегателството срещу върховенството на закона.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Да, така е. То си е така.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: С оглед изключителните правомощия, които магистратите имат във връзка с правораздаването и контрола за законност – то това в самото заглавие на темата е и становище.

ДЕСИСЛАВА МИХАЙЛОВА: Аз гласувам „за“ такъв текст сега, тъй като ми се налага да напусна заседанието.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Точно това сега ще направим. Някой има ли „против“ – колеги, моля да гласуваме акт на ГС към ВСС със следния текст:

„Гражданският съвет към ВСС, след проведена дискусия с изказани мнения и становища по темата, включително с участието на наказателни съдии и прокурори – гости на заседанието, поставяни под охрана, поради пряка заплаха за живота и сигурността им, изразява следното:

По повод ескалацията на заплахи към магистрати, ГС към ВСС се обединява около становището, че посегателството срещу личността на конкретния магистрат е пряко посегателство срещу върховенството на закона, с оглед изключителните правомощия, които магистратите имат във връзка с правораздаването и контрола за законност.

ГС към ВСС се противопоставя на проявите на агресивно политическо говорене срещу българските магистрати, което води до накърняване на общественото доверие в съдебната власт.

ГС към ВСС отправя препоръка на ВСС за засилване на дейността му по отношение на публичната комуникация и провеждане на проактивна медийна политика, вкл. чрез формиране на допълнителен експертен административен екип в специфичната област.

Актът да се предостави на Пленума на ВСС, по компетентност.“

Гласуване: „за“ – 14 гласа, „против“ – 1 глас, „въздържал се“ – няма.

Приема се.

ОСА писмено са дали становище, че ГС към ВСС не трябва да излиза със становище по тази точка.

Колеги, с това изчерпахме дневния ред. Благодаря за участието на всички наши гости.
Закривам заседанието.

Приятни почивни дни и весели празници!

Заседанието на Гражданския съвет към ВСС приключи в 12:47 ч.

**СЪПРЕДСЕДАТЕЛИ НА
ГРАЖДАНСКИЯ СЪВЕТ КЪМ ВСС:**

/п/
МАРИЯ КАРАГЪЗОВА

/п/
ЕВГЕНИ ИВАНОВ

*Протоколирал: /п/
Валентина Тесовска,
технически сътрудник на ГС - ВСС*